

अग्नीचे सरोवर आणि दुसरे मरण

रे फाउचर

अग्नीचे सरोवर आणि दुसरे मरण

रे फाउचर, मार्च २०२१

<https://characterofGod.org>

Printed by

October 2025

पुस्तकाचे मराठी अनुवाद भाऊ जोएल एलिझाबेथ साळवी
हयांनी केले आहे. तसेच पुनर्वाचनासाठी ताई वोईलेट डिसोझा
हयांनी मदत केली आहे.

सामग्री

प्रस्तावना.....	4
प्रथम, पहिले मरण आणि दुसरे आगमन.....	5
हरवलेल्यांच्या भावनिक वेदना.....	6
यातनेचे स्वरूप काय आहे?.....	7
हजार वर्षांच्या काळाच्या शेवटी.....	9
अग्नीचे सरोवर.....	10
प्रतीक म्हणून अग्नी.....	13
भस्म केले.....	17
त्यांचे मांस कुजेल.....	19
देवाचे प्रेम कधी नव्हे इतके प्रगट झाले.....	23
हरवलेल्यांचा अग्नीच्या सरोवरातील अनुभव.....	26
देवापुढे उभे राहून तुम्हाला काही “उष्णता” जाणवणार नाही का?.....	30
देवाकडून अग्नी?.....	31
अधिक भकवलेले सत्य.....	33
तारण पावलेल्यांसाठी भस्म करणारी अग्नी.....	33
इब्री भाषेतून काही सूचना.....	34
दुसरे मरण आणि देवाचा स्वभाव.....	36
सारांश.....	41

प्रस्तावना

आपण सर्व आपल्या मरणाची जाणीव ठेवतो; मृत्यू हा करांसारखाच टाळता न येणारा आहे. पण बायबलवर विश्वास ठेवणारे लोक येशू ख्रिस्ताच्या दुसऱ्या येण्यावेळी होणाऱ्या अनंतकाळच्या जीवनाच्या पुनरुत्थानाची आशा पाहतात. मात्र मृत्यू पहिला मृत्यू हरवलेल्यांसाठी शेवट नाही. एक हजार वर्षांच्या काळानंतर हरवलेल्यांचेही एक पुनरुत्थान होईल दुसरे पुनरुत्थान आणि त्यानंतर अंतिम न्याय आणि दुसरा मृत्यू जो सार्वकालिक असेल. या अभ्यासात आपण या दुसऱ्या मृत्यूकडे पाहणार आहोत, आणि बायबलमधून तो कसा घडतो हे ठरवण्याचा प्रयत्न करू. तसेच प्रकटीकरण मध्ये दुसऱ्या मृत्यूशी समान केलेला “अग्नीचे सरोवर” हे देखील विचारात घेतले जाईल (प्रकटीकरण 20:14). बहुतेक वाचकांना हे लक्षात येईल की, त्यांनी जे शिकले आहे त्यापेक्षा यात काही महत्वाचे फरक आहेत. प्रत्येक प्रयत्न केला जातो की बायबल स्वतःचे स्पष्टीकरण स्वतःच करेल. या अभ्यासाकडे दुसऱ्या मृत्यूविषयी “दुसरे मत” म्हणून पाहा, आणि कृपया त्याकडे प्रार्थनापूर्ण मनाने लक्ष द्या.

हे ते वचन आहे जे दुसऱ्या मृत्यूच्या कारणाशी सर्वात जास्त जोडले जाते:

“त्यांनी ‘पृथ्वीच्या विस्तारावर’ फिरून पवित्र जनांची छावणी व ‘प्रिय’ नगर वेढले; ‘तेव्हा [देवापासून] स्वर्गातून अग्नी उतरला आणि त्याने’ त्यांना ‘खाऊन टाकले.’” (प्रकटीकरण 20:9)

जो कोणी सदैव जगू इच्छितो, त्याच्यासाठी दुसऱ्या मृत्यूचा विषय भीतीदायक ठरू शकतो. दुसरा मृत्यू म्हणजे हरवलेल्यांचा अंतिम नाश; त्यांचे अस्तित्व संपुष्टात येते, ते पुन्हा कधीही जगणार नाहीत आणि ते अनंतकाळचे जीवन गमावतात जे या पृथ्वीवरील अल्पयुष्याच्या तुलनेत सर्वस्व आहे. अनंतकाळच्या जीवनाच्या तुलनेत या पृथ्वीवरील आपला प्रवास क्षुल्लक आहे फक्त या काळात आपण ठरवतो की आपल्याला अनंतकाळचे जीवन मिळणार की नाही. या जीवनातील सर्वात महत्वाची गोष्ट म्हणजे पुढच्या जीवनाविषयी

आपण केलेले निर्णय.

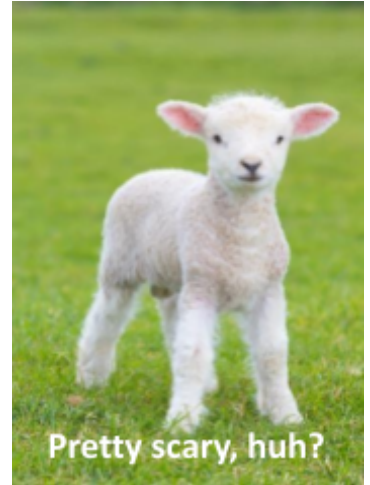
दुसऱ्या मृत्यूच्या प्रसंगाकडे जाण्यापूर्वी आपण दुसऱ्या आगमनाच्या वेळी काय घडते, जे पहिल्या मृत्यूशी संबंधित आहे, ते पाहू या. कदाचित त्यातून आपल्याला काही शिकायला मिळेल जे दुसरा मृत्यू समजून घेण्यासाठी मदत करेल.

प्रथम, पहिले मरण आणि दुसरे आगमन

त्या काळी काय होईल याबद्दल बोलणारे हे वचन आहे:

“आणि ते डोंगरांना व खडकांना म्हणाले, “आमच्यावर पडून राजासनावर जो बसलेला आहे, त्याच्या दृष्टीपुढून व कोकऱ्याच्या क्रोधापासून आम्हांला ‘लपवा.’” (प्रकटीकरण 6:16)

हरवलेले लोक पर्वत आणि खडकांना आमच्यावर पडा असे का म्हणतील? कारण “कोकराच्या क्रोधामुळे होणाऱ्या मानसिक वेदनांपासून ते घाबरतील. पडणाऱ्या खडकांनी चिरडले जाऊन ठार मारले जाण्यापेक्षा त्यांना त्या यातना अधिक भीषण वाटतील. त्या वचनात जसे शब्दशः त्यांच्याकडे संबोधलेले शब्द आहेत तसे प्रत्यक्षात सर्वजण म्हणतील, अशी शक्यता कमी आहे; तर त्या शब्दांत त्यांच्या मानसिक स्थितीचे आणि अपेक्षेचे वर्णन आहे, कारण त्यांना हे जाणवेल की जगाचा अंत खरोखरच आला आहे.

खडक आणि पर्वतांनी त्यांना झाकून टाकावे अशी जी हाक ते देतील, ती त्यांच्या शब्दांबद्दल आणि त्यांच्या स्वभावातील काळोखाबद्दल असलेल्या खोल पश्चात्ताप, लाज आणि भीती या तीव्र भावनांतून येईल.

ही मानसिक वेदना काही प्रमाणात येशूच्या क्रूसावरील अनुभवातही प्रतिबिंबित होते. त्याला अधिक यातना कशामुळे झाल्या शारीरिक जखमांमुळे की मानसिक वेदनांमुळे?

त्याने क्रूसावर काय म्हटले? असे का म्हटले: “पिता, मला एवढ्या यातनादायक रीतीने का छळले जात आहे?”

की असे म्हटले:

“... तू माझा त्याग का केलास?” (मत्तय 27:46)

येशूच्या अनुभवात शारीरिक वेदना आणि मानसिक वेदना यांचे सापेक्ष प्रमाण यातून स्पष्ट दिसते. तारण नाकारणाऱ्यांच्या बाबतीतही ते काही प्रमाणात तसेच असेल.

हरवलेल्यांच्या भावनिक वेदना

हरवलेल्यांचे काय होईल याचे वर्णन करणारे हे वचन आहे:

“तोही ‘देवाच्या क्रोधाच्या प्याल्यात निरा घातलेला’ त्याचा क्रोधरूपी द्राक्षारस पिईल, आणि पवित्र देवदूतांसमक्ष व कोकन्यासमक्ष त्याला ‘अग्नी व गंधक’ हयांपासून पीडा होईल.” (प्रकटीकरण 14:10)

हे वचन दुसऱ्या आगमनावेळी होणाऱ्या यातनांबद्दल तसेच दहा वर्षांच्या शेवटी (म्हणजेच तिसऱ्या येण्याच्या वेळी) होणाऱ्या यातनांबद्दल दोन्हींचा संदर्भ देऊ शकते. प्रकटीकरण 14 मधील संदेश दिल्यानंतर या दोन्ही घटना

भविष्यातच घडतात. कोकरा आणि देवदूत या दोन्ही प्रसंगांना उपस्थित असतील यात शंका नाही.

हे लक्षात घेणे महत्वाचे आहे की प्रकटीकरण 6:16 मध्ये उल्लेख केलेल्या दुसऱ्या येण्याच्या वेळी उपस्थित असणाऱ्या हरवलेल्यांची संख्या, दहा वर्षांच्या शेवटी होणाऱ्या दुसऱ्या पुनरुत्थानावेळी उठवले जाणाऱ्या आणि

प्रकटीकरण 20 मध्ये वर्णन केलेल्या महान पांढऱ्या सिंहासनासमोर न्यायासाठी उपस्थित राहणाऱ्या सर्व युगांतील हरवलेल्यांच्या संख्येच्या तुलनेत अत्यंत कमी असेल. दहा वर्षांच्या शेवटी होणाऱ्या यातना आणखी तीव्र असतील, कारण त्या वेळी हरवलेले लोक प्रत्यक्षात नवे यरुशलेम म्हणजेच तारणप्राप्तांचे घर पाहतील, आणि आपल्या स्वतःच्या निर्णयांमुळे त्यांनी अनंतकाळचे जीवन गमावले आहे हे त्यांना जाणवेल.

जर तुम्ही अनंतकाळचे जीवन गमावले, तर तुम्ही सर्वस्व गमावले

यातनेचे स्वरूप काय आहे?

प्रकटीकरण 14:10 मध्ये (पीडा होईल) या शब्दासाठी वापरलेले ग्रीक क्रियापद आहे “basanizo” (Strong’s Concordance #G928 पहा). याच्या वापराची काही उदाहरणे पुढीलप्रमाणे आहेत:

“आणि त्यांच्यावरून पृथ्वीवर राहणारे आनंद व ‘उल्लास करतील’ व

एकमेकांना भेटी पाठवतील; कारण त्या दोघा संदेष्ट्यांनी पृथ्वीवर राहणाऱ्यांना पीडा दिली (Strong's G928) होती." (प्रकटीकरण 11:10)

बहुधा या दोन संदेष्ट्यांमुळे झालेली यातना ही शारीरिक नसून, त्यांनी मांडलेल्या सत्यामुळे झालेली मनःसंकोचाची आणि अंतःकरण खिन्न होण्याची यातना होती. (अग्नीच्या प्रतीकाचा अर्थ या अभ्यासात पुढे स्पष्ट केला जाईल.)

(तो नीतिमान माणूस त्यांच्यामध्ये राहत होता; तेव्हा त्यांची स्वैराचाराची कृत्ये पाहून व त्यांविषयी ऐकून त्याचा नीतिमान जीव दिवसेंदिवस कासावीस [Strong's G928] होत होता); (2 पेत्र 2:8)

तो नीतिमान मनुष्य म्हणजे लोट, आणि या वचनात (त्याच "basanizo" शब्दाचा वापर करून) सोदोमकरांच्या दुष्टतेवर त्याची प्रतिक्रिया व्यक्त केली आहे.

"इकडे वारा तोंडचा असल्यामुळे किनाऱ्यापासून बऱ्याच अंतरावर तारू लाटांनी हैराण [Strong's G928] झालेले होते." (मत्तय 14:24)

मत्तय लिहितो की जहाज "लाटांनी हैराण झाले होते" (हा शब्द त्याच मूळ ग्रीक शब्दापासून घेतलेला आहे); पण प्रत्यक्षात जहाजातील प्रवासीच "यातना भोगत" होते वादळामुळे ते मरतील अशी अपेक्षा असल्यामुळे त्यांना तीव्र मानसिक वेदना होत होत्या. मार्क याला आणखी एका प्रकारे व्यक्त करतो, शिष्यच प्रत्यक्षात पीडा भोगत होते, आणि तो पुन्हा त्याच मूळ शब्दाचा वापर करतो:

"त्याला ते वल्ही मारता मारता हैराण [G928] झालेले दिसले कारण वारा तोंडचा होता. नंतर रात्री चौथ्या प्रहराच्या सुमारास तो समुद्रावरून चालत त्यांच्याकडे आला. त्यांच्याजवळून पुढे जाण्याचा त्याचा बेत होता;" (मार्क 6:48)

ग्रीक शब्द “बसानिझो” [G928] चा पहिला अर्थ असा आहे:

“धातूची चाचणी घेणे विशेषतः सोनं किंवा चांदी तपासण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या काळ्या, कठीण दगडाने तपासणे, ज्यावर धातू घासल्यावर त्यावर पडणाऱ्या रंगाच्या रेषेवरून त्याची शुद्धता कळते.” (Online Bible Greek Lexicon)

“आगीत शुद्ध केलेल्या सोन्याचा विचार करा. या अर्थाने “यातना” हा शब्द आपण त्या टचस्टोनच्या प्रयोगाशी तुलना करू शकतो. म्हणजेच ही एक चाचणी आहे आपल्या स्वभावाची, शुद्धतेची आणि स्वर्गासाठी योग्यतेची तपासणी. ही परीक्षा देवासाठी नाही, कारण देवाला आधीपासूनच प्रत्येकाच्या स्थितीची आणि नियतीची पूर्ण जाणीव आहे.

ही परीक्षा म्हणजे हरवलेल्या लोकांसाठी त्यांच्या स्वतःच्याच दोषाचे प्रकटीकरण. त्या क्षणी त्यांना स्वतःच्या पापांमुळे, स्वतःच्या निवडींमुळे त्यांनी अनंतकाळचे जीवन गमावले आहे हे उमगते.

त्या परिस्थितीत असणे कसे असेल, याची कल्पना करा आपल्या स्वतःच्या निवडींनी, आपल्या पापांनी आपण देवाने दिलेले अनंतकाळचे जीवन गमावले आहे हे जाणणे! त्या वेदना, ती खंत, ती मानसिक यातना इतकी तीव्र असेल की ती पूर्णपणे असह्य ठरेल.

अनंतकाळचे जीवन गमावणे म्हणजे जणू एखाद्या ब्लॅकहोलमध्ये जाण्यासारखे आहे जिथे मनुष्य जातो आणि कधीच परत येत नाही; पुन्हा कधीच जगत नाही.

हजार वर्षांच्या काळाच्या शेवटी

हजार वर्षांच्या शेवटी, एक दुसरे पुनरुत्थान होईल. त्या वेळी हरवलेले लोक उठवले जातील, आणि ते ज्या गोष्टीचा अनुभव घेतील, त्याला सर्वसाधारणपणे “मोठ्या पांढऱ्या ‘राजासनाचा न्याय’” असे म्हटले जाते (प्रकटीकरण 20:11). आता पुन्हा त्या वचनाकडे पाहूया, जे सामान्यतः दुसऱ्या मृत्यूचे म्हणजेच हरवलेल्या लोकांच्या अंतिम विनाशाचे वर्णन करते असे मानले जाते:

“त्यांनी ‘पृथ्वीच्या विस्तारावर’ फिरून पवित्र जनांची छावणी व ‘प्रिय’ नगर वेढले; ‘तेव्हा [देवापासून] स्वर्गातून अग्नी उतरला आणि त्याने’ त्यांना ‘खाऊन टाकले.’” (प्रकटीकरण 20:9)

हे लक्षात घेणे अत्यंत महत्वाचे आहे की प्रकटीकरण 20:9 काय सांगते आणि

काय सांगत नाही.

ते काय सांगते:

- हरवलेले लोक (ज्यांचे पुनरुत्थान 5 व्या वचनात वर्णन केले आहे)
- पृथ्वीच्या सर्व भागांतून आले
- त्यांनी पवित्र शहराला (संदर्भानुसार नवीन यरुशलेमला) वेढा घातला
- आणि ते देवाकडून आलेल्या अग्नीने
- स्वर्गातून उतरलेल्या अग्नीने भस्मसात झाले

पण ते काय सांगत नाही:

- त्या लोकांना शहराकडे येण्यास काय प्रवृत्त केले
- त्यांनी शहराला वेढा घातल्यावर आणि अग्नी खाली येण्याच्या दरम्यान काय घडले
- आणि अग्नी प्रत्यक्षात पडली तेव्हा हरवलेले लोक कोणत्या अवस्थेत होते

हे स्पष्ट आहे की या वचनात अनेक तपशील दिलेले नाहीत. आपण हे लक्षात घ्यायला हवे की त्यांना मारणारी ही प्रत्यक्ष भौतिक अग्नीच होती, अशी कल्पना ही फक्त एक गृहीत धारणा आहे. वचनात तसे काही स्पष्टपणे म्हटलेले नाही. ही अग्नी फक्त एक शुद्ध करणारी आग असू शकते जी मृतदेह, भ्रष्ट अवशेष, आणि पापाचे उरलेले सर्व चिन्ह भस्मसात करते. म्हणूनच ही अग्नी प्रत्यक्षात त्यांचा मृत्यू घडवते की नाही, हे फक्त इतर शास्त्रवचनांच्या आधारेच निश्चित करता येईल.

गृहीत धरणे धोकादायक असते — कारण ते मनाला इतर शक्यता पाहण्यापासून रोखते. बंद करते.

हे लक्षात घेण्यासारखे आहे की बहुतेक प्राचीन हस्तलिखितांमध्ये आणि आधुनिक बायबल भाषांतरांमध्ये प्रकटीकरण 20:9 मधील “देवाकडून” हे शब्द नाहीत.

“स्वर्गातून अग्नी खाली आली (‘देवाकडून’ हे शब्द संशयास्पद अधिकाराचे आहेत) आणि तिने त्यांना भस्मसात केले.” (एलिकाँटची इंग्रजी वाचकांसाठीची टीका)

खाली दिलेले उदाहरण अनेक आधुनिक बायबलांपैकी एक आहे, ज्यात “देवाकडून” हे शब्द वगळलेले आहेत:

“ते पृथ्वीच्या विस्तारावर गेले आणि त्यांनी पवित्र जनांची छावणी व प्रिय नगरी वेढली; तेव्हा स्वर्गातून अग्नी उतरला आणि त्याने त्यांना गिळून घेतले;” (प्रकटीकरण 20:9, IRVMAR मराठी बायबल)

अग्नीचे सरोवर

चला, आता आणखी काही शास्त्रवचनांकडे पाहूया. हे वचन दुसऱ्या मृत्यूची स्पष्ट व्याख्या देते:

“तेव्हा मरण व अधोलोक हे अग्नीच्या सरोवरात टाकले गेले. अग्नीचे सरोवर हे दुसरे मरण होय.” (प्रकटीकरण 20:14)

या वचनात अग्नीचे सरोवर हे दुसऱ्या मृत्यूशी समान केले गेले आहे. मृत्यू ही एक घटना किंवा अनुभव आहे एखादे स्थान नव्हे; जरी स्पष्ट आहे की लोक या घटनेच्या वेळी कुठेतरी असतीलच. त्याचप्रमाणे, “नरक” (ग्रीक: “हादेस”, G86) म्हणजे मृतांची अवस्था, तो शारीरिक यातनांचा प्रदेश नाही. (पहा: प्रेषितांची कृत्ये 2:31, प्रकटीकरण 20:13; आणि लक्षात घ्या की लूक 16:23 हा दृष्टांताच्या रूपात सांगितला गेला आहे तो अनंतकाळच्या यातनांबद्दल

शिकवण्यासाठी नव्हे, तर 31व्या वचनात दिलेला मुद्दा अधोरेखित करण्यासाठी आहे.)

हे पुढील वचन अधिक तपशील देते:

“परंतु भेकड, विश्वास न ठेवणारे, अमंगळ, ‘खून करणारे,’ जारकर्मी, चेटकी, मूर्तिपूजक, व सर्व लबाड माणसे ह्यांच्या वाट्यास [ग्रीक: ‘मेरोस’, Strong’s G3313] ‘अग्नीचे व गंधकाचे’ सरोवर येईल; हेच ते दुसरे मरण आहे.” (प्रकटीकरण 21:8)

“त्यांचा वाट्यास” हे शब्द दर्शवतात की हे लोक त्या घटनेत भाग घेतील किंवा त्या अनुभवातून जातील. येथे असे म्हटले आहे की “त्यांचा वाट्यास” — “त्यांना त्यात स्थान मिळेल” असे नव्हे.

अग्नीचे सरोवर हेच ते दुसरे मरण आहे

हे आणखी स्पष्ट होते जेव्हा आपण “मेरोस” या शब्दाचा अर्थ इतर वचनांच्या संदर्भात पाहतो, जिथे तो शब्द वाट्यास येणे किंवा अनुभव घेणे या अर्थाने वापरला आहे:

“त्याला छाटून टाकील व ढोंग्यांना देण्याचा वाटा त्याच्या पदरी बांधील; तेथे रडणे व दात खाणे चालेल.” (मत्तय 24:51)

“पेत्र त्याला म्हणाला, “तुम्ही माझे पाय कधीही धुवायचे नाहीत.” येशूने त्याला उत्तर दिले, “मी जर तुला धुतले नाही तर माझ्याबरोबर तुला वाटा नाही.” (योहान 13:8)

“तर मग खाण्यापिण्याविषयी, तसेच सण, अमावस्या किंवा शब्बाथ पाळण्याविषयी कोणाला तुमचा निर्णय करू देऊ नका.” (कलस्सैकर 2:16)

येथील “सणांविषयी” म्हणजे त्यात भाग घेण्याविषयी आहे. लक्षात घ्या, येथे इशारा असा दिला आहे की कोणीही तुम्हाला सणात भाग घेतल्याबद्दल दोष देऊ नये, असे सांगितले आहे सण पाळला नाही म्हणून नाही. पुढील वचन या अर्थाला आणखी स्पष्ट करते:

“पहिल्या पुनरुत्थानात ज्याला भाग आहे तो धन्य व पवित्र आहे; अशा लोकांवर दुसऱ्या मरणाची सत्ता नाही, तर ते ‘देवाचे’ व ख्रिस्ताचे ‘याजक’ होतील; आणि त्याच्याबरोबर एक हजार वर्षे राज्य करतील.” (प्रकटीकरण 20:6)

वरील सर्व वचनांमध्ये “वाटा” किंवा “भाग” हा शब्द एखाद्या गोष्टीत सहभागी होणे किंवा अनुभव घेणे या अर्थाने वापरलेला आहे एखाद्या भौतिक स्थानात असणे या अर्थाने नव्हे.

खाली ऑनलाइन बायबलमधील मूळ ग्रीक शब्द “मेरोस” (meros) ची व्याख्या दिली आहे:

३३१३ मेरोस (meros) — उच्चार: मे’-रोस हा शब्द एक जुना, मूळ ग्रीक शब्द “मेइरोमाई (meiromai)” पासून आला आहे, ज्याचा अर्थ “एखाद्याला वाटा किंवा भाग म्हणून मिळणे” असा होतो. TDNT-4:594,585; n n AV-part 24, portion 3, coast 3, behalf 2, respect 2, misc 9; एकूण वापर ४३ वेळा.

अर्थ: एक भाग

1a) एखाद्याला मिळणारा वा नेमलेला भाग

1b) नशिब किंवा वाट्याचा भाग

संपूर्ण गोष्टीतील घटक भाग

2a) अंशतः, काही प्रमाणात, काही अंशी, एका दृष्टिकोनातून, स्वतंत्रपणे, वैयक्तिकरित्या

2b) एखाद्या विशिष्ट बाबतीत, त्या दृष्टीने

भविष्यवाणीविषयक शास्त्रात “पाणी” हे अनेकदा लोकांचे प्रतीक असते, विशेषतः मोठ्या समूहांचे. प्रकटीकरणाच्या पुस्तकात याचे उदाहरण आहे:

“आणखी तो मला म्हणाला, “जेथे कलावंतीण बसली आहे, तेथे ‘जे जलप्रवाह’ तू पाहिलेस, ते लोक, जनसमूह, राष्ट्रे व निरनिराळ्या भाषा बोलणारे असे आहेत.” (प्रकटीकरण 17:15)

याचप्रमाणे, पुढील वचनात “मोठ्या जमावाचा आवाज” हा “अनेक पाण्यांचा आवाज” या वाक्याशी समांतर ठेवलेला आहे, जे यांचा संबंध दाखवते:

“तेव्हा ‘जणू काय’ मोठ्या ‘समुदायाची वाणी, अनेक जलप्रवाहांचा ध्वनी’ व प्रचंड मेघगर्जनांचा ध्वनी मी ऐकला; तो म्हणाला, “‘हालेलूया; कारण’ सर्वसमर्थ आमचा ‘प्रभू’ देव ह्याने ‘राज्य हाती घेतले आहे.’” (प्रकटीकरण 19:6)

बायबलच्या भविष्यवाणीत, “पाणी” हे लोकांना सूचित करू शकते

म्हणूनच, “अग्नीचे सरोवर” हे वाक्य फक्त ठिकाणाचे वर्णन नाही, तर एखाद्या मोठ्या लोकसंख्येचे प्रतीकात्मक वर्णन आहे, जे एखाद्या अनुभवातून जात आहे, आणि हा अनुभव अग्नीशी संबंधित आहे म्हणजे

परीक्षेचा, न्यायाचा किंवा शुद्धीकरणाचा अनुभव.

प्रतीक म्हणून अग्नी

अग्नी ही नेहमीच केवळ (प्रत्यक्ष) अर्थाने घेणे आवश्यक नाही. बायबलमध्ये, विशेषतः प्रकटीकरणाच्या पुस्तकात, अनेक शब्द प्रतीकात्मक अर्थाने वापरले जातात. येथे काही वचन आहेत जिथे “अग्नी” हा शब्द प्रतीकात्मक आहे:

“हयामुळे परमेश्वर, सेनाधीश देव म्हणतो, “तुम्ही असे बोलता म्हणून पाहा, मी आपले शब्द तुझ्या मुखात अग्नी असे आणि हे लोक सरपण असे करीन आणि तो त्यांना खाऊन टाकील.” (यिर्मया ५:१४)

“परमेश्वर म्हणतो, माझे वचन अग्नीसारखे, खडकाला फोडून तुकडे-तुकडे करणाऱ्या हातोड्यासारखे नव्हे काय?” (यिर्मया २३:२९)

“त्याने माझ्या हाडांना वरून अग्नी लावला, ती त्याने ग्रासून टाकली; त्याने माझ्या पायांसाठी पाश मांडला, त्याने मला मागे वळवले; त्याने मला उजाड, सदा कोमेजलेली असे केले आहे.” (विलापगीत १:१३)

“त्याच्या आगमनाच्या दिवशी कोण निभावेल? तो प्रकट होईल तेव्हा कोण टिकेल? असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो. “कारण तो धातू गाळणाऱ्याच्या अग्नीसारखा, परटाच्या खारासारखा आहे;” (मलाखी ३:२)

“मी पाण्याने तुमचा बाप्तिस्मा पश्चात्तापासाठी करतो खरा; परंतु माझ्यामागून जो येत आहे तो माझ्यापेक्षा समर्थ आहे, त्याच्या वाहणा उचलून चालण्याचीदेखील माझी पात्रता नाही; तो पवित्र आत्म्याने व अग्नीने तुमचा बाप्तिस्मा करणार आहे.” (मत्तय ३:११)

हे योहान बाप्तिस्ताने विश्वासू लोकांसाठी बोलले. सांगितले त्याचा अर्थ लोकांना प्रत्यक्ष अग्नीमध्ये बुडवण्याचा नव्हता.

“मी पृथ्वीवर आग पेटवण्यास आलो आहे; ती आतापर्यंत पेटली असती तर किती बरे होते!” (लूक १२:४९)

येथे येशू प्रतीकात्मक अर्थाने बोलत होता. त्याच्या पृथ्वीवरील आयुष्यात, असे कुठे नोंदले गेले आहे की त्याने प्रत्यक्ष आग खाली आणली होती? उलट, जेव्हा त्याच्या शिष्यांनी तसे करण्याचा सल्ला दिला, तेव्हा त्याने त्यांना दटावले.

“तेव्हा त्याचे शिष्य याकोब व योहान हे पाहून म्हणाले, “हे प्रभू, एलीयाने केले होते तसेच आकाशांतून अग्नीने पडून त्याचा नाश करावा म्हणून आम्ही आज्ञा करावी, अशी तुझी इच्छा आहे काय?” परंतु त्याने वळून त्यांना धमकावले आणि म्हटले, “तुम्ही कोणत्या आत्म्याचे आहात हे तुम्हास ठाऊक नाही; कारण मनुष्याचा पुत्र मनुष्यांच्या जीवाचा नाश करायला नाही, तर त्यांना तारायला आला आहे.” मग ते दुसऱ्या गावाला गेले.” (लूक ९:५४-५६)

हा उपदेश स्पष्टपणे सांगतो की अशा आत्म्याची किंवा विचारसरणीची काहीतरी चूक आहे, जी अशा कृतीस प्रवृत्त करते.

हे मतय १०:३४-३६ शीसुद्धा साम्य आहे, जिथे येशूने तलवार आणल्याचे सांगितले आहे. ती प्रत्यक्ष तलवार नव्हती, परंतु त्याने जे संदेश दिला, तो लोकांच्या प्रतिक्रियांमुळे विभाजन निर्माण करणारा तलवार ठरली. त्याचप्रमाणे, त्याने प्रत्यक्ष अग्नी आणली नाही, परंतु त्याने जे सत्य लोकांसमोर मांडले, त्या सत्यामुळे त्यांच्या मनात प्रतीकात्मक अग्नी पेटली. उदाहरण म्हणून:

“उलटपक्षी, “तुझा शत्रू भुकेला असल्यास त्याला खायला दे; तान्हेला असल्यास त्याला प्यायला दे; कारण असे केल्याने तू त्याच्या मस्तकावर निखाऱ्यांची रास करशील.” (रोमकर १२:२०)

प्रत्यक्ष अग्नी असल्यास, हे “शत्रूंवर प्रेम करा” या शिकवणीचा विरोधी वाटते. पण जर उद्देश एखाद्याच्या विवेकाला जागृत करणे आणि त्याला परमेश्वराकडे वळवणे असेल, तर हे पूर्णपणे सुसंगत आहे.

“तर बांधणाऱ्या प्रत्येकाचे काम उघड होईल; तो दिवस ते उघडकीस आणील; कारण तो अग्नीसह प्रकट होईल आणि प्रत्येकाचे काम कसे आहे ह्याची परीक्षा ह्या अग्नीनेच होईल.” (१ करिंथ ३:१३)

प्रत्यक्ष अग्नी काम उघड करत नाही, ती फक्त नष्ट करते. हे वचन वरील “basanizo” या शब्दाच्या अर्थाशी अगदी सुसंगत आहे म्हणजे एखाद्या गोष्टीची गुणवत्ता तपासणे किंवा उघड करणे.

“तर न्यायाची आणि विरोध्यांस गिळंकृत करील अशा अग्नीच्या भडक्याची एक प्रकारची धास्ती एवढेच.” (इब्री १०:२७)

“तशीच जीभही लहानसा अवयव असून मोठ्या गोष्टींची फुशारकी मारते. पाहा, लहानशी आग केवढ्या मोठ्या रानाला पेटवते!” (याकोब ३:५)

येथे “आग” हा शब्द बोललेल्या शब्दांचा परिणाम दर्शवतो, तो चांगला असो की वाईट.

“जीभ ही आग आहे; ती अनीतीचे भुवन आहे; आपल्या अवयवांत सर्व शरीर अमंगळ करणारा अवयव जीभ आहे; ती सृष्टीचे चक्र पेटवणारी आणि नरकाने पेटवलेली अशी आहे.” (याकोब

३:६)

“तुमचे सोने व तुमचे रूपे ह्यांवर जंग चढला आहे; त्यांचा तो जंग तुमच्याविरुद्ध साक्ष होईल, आणि तो ‘अग्नीप्रमाणे तुमचा देह खाईल.’ शेवटल्या दिवसासाठी ‘तुम्ही धन साठवले आहे.’” (याकोब ५:३)

तुम्ही जे धन साठवले आहे ती “अग्नीप्रमाणे तुमचा देह खाईल.” हे वचन या पुढील वचनाशी देखील सुसंगत आहे:

“की, आपल्या हटवादीपणाने पश्चात्तापहीन अंतःकरणाने देवाचा क्रोध व यथोचित न्याय ह्यांच्या प्रकटीकरणाच्या दिवसासाठी स्वतःकरता क्रोध साठवून ठेवतोस?” (रोमकर २:५)

आणखी स्पष्ट प्रतीकात्मक अग्नीच्या वापराचे उदाहरणे:

“प्रियजनहो, तुमची पारख होण्यासाठी जी अग्निपरीक्षा तुमच्यावर आली आहे तिच्यामुळे आपणांस काही अपूर्व झाले असे वाटून त्याचे नवल मानू नका.” (१ पेत्र ४:१२)

“थुवतीरा येथील मंडळीच्या दूताला लिही : ‘ज्याचे डोळे अग्नीच्या ज्वालेसारखे आहेत,’ आणि ‘ज्याचे पाय सोनपितळेसारखे’ आहेत, तो देवाचा पुत्र म्हणतो” (प्रकटीकरण २:१८)

“म्हणून मी तुला मसलत देतो की, श्रीमंत होण्यासाठी तू अग्नीने शुद्ध केलेले सोने माझ्यापासून विकत घे; तुझी लज्जास्पद नग्नता दिसण्यात येऊ नये म्हणून नेसायला शुभ्र वस्त्रे विकत घे; आणि तुला दृष्टी यावी म्हणून डोळ्यांत घालण्यास अंजन विकत घे.” (प्रकटीकरण ३:१८)

निश्चितच, १ पेत्र ४:१२ आणि प्रकटीकरण ३:१८ या दोन्ही ठिकाणी धार्मिक लोकांच्या स्वभावाची परीक्षा प्रत्यक्ष अग्नीने घेतली जाईल असे सांगितलेले नाही. हरवलेले लोकही एक अंतिम स्वभाव-परीक्षा अनुभवतील (जरी ती अधिक त्यांच्या आधीच केलेल्या निवडी स्पष्ट करण्यासाठी असू शकेल). त्या

परीक्षेचे वर्णनही (प्रतीकात्मक) अग्नीशी संबंधित असे केले आहे आणि त्या प्रक्रियेत ते त्यांच्या मनात “basanizo” म्हणजे यातना, कसोटी किंवा तळमळ अनुभवतील.

“मग अग्निमिश्रित काचेच्या समुद्रासारखे काहीतरी माझ्या दृष्टीस पडले; श्वापदावर, त्याच्या मूर्तीवर व त्याच्या नामसंख्येवर जय मिळवलेले लोक हातांत देवाच्या वीणा घेऊन त्या काचेच्या समुद्रावर उभे राहिलेले माझ्या दृष्टीस पडले.” (प्रकटीकरण १५:२)

वरील वचनांवरून स्पष्ट दिसते की “अग्नी” हा शब्द बायबलमध्ये अनेकदा प्रतीकात्मक अर्थाने वापरला जातो. मग प्रकटीकरण २०:९ मधील “देवाकडून आलेली अग्नी जी हरवलेल्यांना खाऊन टाकते” हीही प्रतीकात्मक असू शकत नाही काय? किमान, त्या शक्यतेचा विचार तरी केला पाहिजे. पण प्रतीकात्मक अग्नी एखाद्याला कशी “खाऊन” टाकू शकते? कदाचित आपण त्या शब्दाचाही सखोल अभ्यास करायला हवा.

माझ्या स्वतःच्या अनुभवात मी हे पाहिले आहे की, ज्या व्यक्तींना जीवनात व्यक्तिगतरीत्या जास्त अन्याय किंवा वेदना सहन कराव्या लागल्या आहेत, त्या लोकांना देव हा न्यायदान करणारा, शिक्षा देणारा म्हणून पाहण्याची प्रवृत्ती अधिक असते, आणि त्यामुळे ते “अग्नी” या शब्दाचा अर्थ न्यायकारी किंवा दंडात्मक दृष्टिकोनातून घेतात. “अग्नी” या विषयावरील पुढील चर्चा या संदर्भात अत्यंत सुसंगत वाटते:

“माझा विश्वास आहे की आपल्या मराठी बायबलच्या भाषांतराचा योग्य अर्थ समजून घेण्यासाठी, आपण मूळ भाषांमध्ये ते लिहिणाऱ्या लोकांच्या संस्कृतीबद्दल काहीतरी जाणले पाहिजे. अरामी, हिब्रू आणि ग्रीक या भाषा अत्यंत प्रतीकात्मक, अभिव्यक्त आणि रूपकांनी समृद्ध आहेत. त्या भाषांमध्ये अनेक प्रकारच्या वाक्प्रचारांचा आणि प्रतिमांचा वापर आढळतो. विशेषतः सेमिटिक लोकांच्या चालीरीती पाश्चिमात्य विचारपद्धतीस खूपच परक्या आहेत. त्यामुळे जर आपल्याला बायबलमधील ‘अग्नी’ या शब्दाचा

अर्थ समजून घ्यायचा असेल, तर आपण या लोकांनी 'अग्नी' हा शब्द कसा वापरला होता हे समजून घेणे अत्यावश्यक आहे."

"अग्नी" हे सेमिटिक मध्यपूर्वेतील संस्कृतीत दैवीत्वाचे प्रतीक म्हणून सर्वप्रथम ओळखले गेले. ती म्हणजे स्वतः याहवे (देवाचे) प्रतीक आहे. देव जेव्हा प्रत्यक्ष अग्नीच्या स्वरूपात प्रकट झाला, तेव्हा ती अनुकूल न्यायाची खूण असू शकते जसे की त्याने शलमोनाच्या मंदिराचा अभिषेक करण्यासाठी अग्नी पाठवली होती; किंवा ती प्रतिकूल न्यायाची खूण असू शकते जसे की त्याने अहरोनाच्या मुलांना "विलक्षण अग्नी" अर्पण केल्यामुळे भस्म केले. आपण माणसे, भीतीने सहज व्यापली जाणारी प्राणी असल्यामुळे, नेहमीच गोष्टींच्या नकारात्मक बाजूकडे जास्त लक्ष देतो, आणि म्हणूनच साधारणतः दैवी अग्नी ही क्रोधाचे प्रतीक आहे असे मानतो. (लेवीय १०:१) हे मंडळीच्या इतिहासातील एक गंभीर चुकांपैकी एक आहे.

हे पाहणे अत्यंत रोचक आहे की, जितका एखादा मनुष्य अधिक न्यायनिष्ठ, सूडबुद्धीचा, कायदाकेंद्री, विधीकेंद्री किंवा नियमवादी असतो, तितकाच तो "अग्नी" या शब्दाला देवाच्या शिक्षेचे किंवा दंडाचे प्रतीक म्हणून पाहतो. अशा विचारांच्या लोकांना "अग्नी" हे देवाच्या उपस्थितीचे, कृपेचे किंवा शुद्धतेचे सकारात्मक प्रतीक म्हणून समजणे कठीण जाते. अशा दृष्टिकोनात, "अग्नी" म्हणजे नरक, अग्नीचे सरोवर, आणि शाश्वत शिक्षा एवढाच अर्थ घेतला जातो. परंतु दुसऱ्या बाजूला, जितका एखादा मनुष्य अधिक प्रेमळ, दयाळू आणि करुणामय असतो, तितकाच तो "अग्नी" या शब्दाला प्रेम, उत्कटता, आणि पवित्रतेचे प्रतीक म्हणून पाहतो. अशा व्यक्तींबद्दल आपण म्हणतो "तो देवासाठी ज्वलंत (अग्नीत) आहे" आणि ही अभिव्यक्ती सकारात्मक अर्थाने वापरली जाते. (संदर्भ: www.tentmaker.org/BreakingBread/1.html)

भस्म केले

प्रकटीकरण २०:९ मधील “अग्नी” ही हरवलेल्या लोकांना “भस्म करते” असे म्हटले आहे, ज्याचा अर्थ पाहता ती काहीतरी शारीरिक विनाश सूचित करते असे वाटते. परंतु त्या वचनात वापरलेला मूळ ग्रीक शब्द “καταφάγω (kataphago)” (Strong’s G2719) या शब्दाचा एक अर्थ असा दिला आहे “तीव्र भावनांमुळे शरीर आणि मनाची शक्ती क्षीण होणे.” हा शब्द इतर ठिकाणीही बायबलमध्ये वापरला आहे:

“तेव्हा ‘तुझ्या मंदिराविषयीचा आवेश मला ग्रासून टाकील,’ असा शास्त्रलेख असल्याचे त्याच्या शिष्यांना आठवले.” (योहान २:१७)

“परंतु तुम्ही जर एकमेकांना चावता व खाऊन टाकता तर परस्परांच्या हातून एकमेकांचा संहार होऊ नये म्हणून जपा.” (गलतीकर ५:१५)

म्हणूनच दिसून येते की हा शब्द केवळ शारीरिक नाश सूचित करण्यासाठीच वापरला जात नाही, तर भावनिक, मानसिक किंवा आध्यात्मिक परिणामांसाठीही वापरला जातो. “भस्म होणे” या शब्दाचा अर्थ समजून घेण्यासाठी पुढील उतारा उपयुक्त ठरतो:

“अहरोनाचे मुलगे नादाब व अबीहू ह्यांनी आपापली धुपाटणी घेऊन त्यांत अग्नी घातला व त्यांवर धूप घालून तो अनधिकृत अग्नी परमेश्वरासमोर नेला. असा अग्नी नेण्याची परमेश्वराची आज्ञा नव्हती. तेव्हा परमेश्वरासमोरून अग्नी निघाला व त्याने त्यांना भस्म केले; आणि ते परमेश्वरासमोर मरण पावले. मग अहरोनाचा चुलता उज्जीयेल ह्याचे मुलगे मीशाएल व एलसाफान ह्यांना मोशेने बोलावून सांगितले की, “तुम्ही इकडे येऊन तुमच्या बांधवांना पवित्रस्थानासमोरून उचलून छावणीबाहेर घेऊन जा.” मोशेने सांगितल्याप्रमाणे त्यांनी येऊन त्यांच्या अंगरख्यांसहित त्यांना उचलून छावणीबाहेर नेले.” (लेवीय १०:१-२, ४-५)

लक्षात घ्या येथे लिहिले आहे की “अग्नी” निघाला व त्यांना भस्म केले, पण

तरीसुद्धा त्यांची शरीरे जळलेली नव्हती, आणि त्यांचे कपडेही अबाधित राहिले.

ज्येष्ठ आणि सतर्क बायबल विद्यार्थी नेहमीच संदर्भ आणि मूळ भाषेतील शब्दांचे नेमके अर्थ तपासतात उदाहरणार्थ, “सार्वकालिक” आणि (नित्य) हे शब्द घेतले तर ते कायम जळणाऱ्या अग्नीचा अर्थ देत नाहीत हे समजते. हन्नाने शमुवेलला “निरंतर” परमेश्वराला अर्पण केले असे म्हटले आहे, पण त्या “निरंतर” शब्दाचा अर्थ “जोवर तो जिवंत आहे तोवर” असा आहे (१ शमुवेल १:२२, २८). म्हणूनच, लोकांनी “भस्म झाले” यांसारख्या शब्दांचाही अर्थ समजून घेताना हाच अभ्यासपूर्ण दृष्टिकोन ठेवायला हवा.

अशा शब्दांचा बायबलमध्ये वापर कसा होतो याचे आणखी एक चांगले उदाहरण म्हणजे

“त्याप्रमाणेच सदोम व गमोरा आणि त्यांच्या सभोवतालची नगरे ह्यांनी त्यांच्यासारखे जारकर्म करून अन्यकोटीतील अंगांशी संग केला; ती नगरे सार्वकालिक अग्निदंडाची शिक्षा पावलेली अशी एकीकडे उदाहरणादाखल पुढे ठेवली आहेत.” (यहूदा ७)

परंतु आपल्याला ठाऊक आहे की सदोम आणि गमोरा आजही जळत नाहीत. यावरून स्पष्ट होते की येथे “सार्वकालिक” हा शब्द अग्नीसाठी नाही, तर तिच्या परिणामांसाठी वापरला आहे. जर लोकांनी बायबलमधील इतर शब्दांचे अर्थही याच पद्धतीने समजून घेतले, तर ते बायबलच्या खऱ्या सत्याजवळ अधिक पोहोचतील.

आतापर्यंत आपण “अग्नी” आणि “भस्म केले” हे शब्द पाहिले आहेत. आता पुढे आपण “खाऊन टाकले” या वाक्प्रचाराचा विचार करू या.

त्यांचे मांस कुजेल

हा उतारा (हजार वर्षांच्या राज्याच्या) शेवटी हरवलेल्यांच्या अंतिम परिणामाचे भयानक चित्रण करतो:

“तेव्हा ज्या राष्ट्रांनी यरुशलेमेबरोबर लढाई चालवली त्या सर्वांचा संहार परमेश्वर ज्या मरीने करील ती ही : ते पायांवर उभे असता त्यांचे मांस कुजेल, त्यांचे डोळे जागच्या जागी सडतील, त्यांच्या मुखात त्यांची जिव्हा सडेल.” (जखऱ्या १४:१२)

हे काय शारीरिक नाश होण्याबद्दल बोलत आहे काय? (“मारणे” हा शब्द बायबलमध्ये कधी कधी कोणाचे लक्ष वेधण्यासाठी किंवा जागृत करण्यासाठी या अर्थानेही वापरला जातो. पहा:

(<https://characterofgod.org/smitesmote-definition/>)

काही लोक या वचनाकडे अशा दृष्टिकोनातून पाहतात की जणू लोक न्युट्रॉन बॉम्बच्या स्फोटाला सामोरे जात आहेत. अशा प्रकारचे वर्णन एका लेखात असे दिले आहे:

“जेव्हा हा बॉम्ब फुटतो, तेव्हा त्यातून निघणारे न्युट्रॉन्स मानवांसाठी आणि इतर सर्व प्राण्यांसाठी प्राणघातक ठरतात. ... जर तुम्ही त्या स्फोटाच्या परिसरात असाल, तर तुमच्यासोबत जे घडेल ते जखऱ्याने आपल्या भविष्यवाणीत (अध्याय १४ मध्ये) वर्णन केलेल्या गोष्टींसारखेच भयानक असेल. कोणतेही मांस वितळून नष्ट होते, कारण त्यातील अणूंच्या पातळीवर नाश होतो. त्यामुळे जखऱ्याने दिलेले मांस, डोळे आणि जीभ कुजून जाण्याचे वर्णन अनेकदा न्युट्रॉन बॉम्बच्या स्फोटाशी तुलना केले जाते.” स्रोत

(www.calvarychapeljonesboro.org/prophecynews/zechariah-14-neutron-bombs-and-gods-ultimate-purpose-for-israel)

पण नेहमीप्रमाणे, आपण हे तपासले पाहिजे की बायबल स्वतः या शब्दाचा

अर्थ काय सांगते, आणि तो लोकप्रिय समजुतीपेक्षा वेगळा आहे काय.

“कुजून जाईल” या वाक्याचा मूळ हिब्रू शब्द आहे “קִזְזָן (maqaq)” (Strong’s H443), ज्याचा अर्थ आहे “हळूहळू क्षीण होणे, कोमेजून जाणे, आतून वितळणे.” वेबसाइट www.dictionary.com वर “झिजणे” या शब्दाचे अर्थ असे दिले आहेत:

“गहिरेपणाने तळमळणे, आतुरतेने व्याकुळ होणे; हळूहळू आरोग्य किंवा शक्ती गमावणे, शोक, पश्चात्ताप किंवा तीव्र इच्छा यामुळे.”

हिब्रू शब्द “קִזְזָן (maqaq)” वापरलेल्या काही बायबलची वचने खालीलप्रमाणे आहेत:

“तुमच्यातील जे उरतील ते आपल्या शत्रूंच्या देशांत आपल्या दुष्टतेमुळे खंगत जातील आणि आपल्या वाडवडिलांच्या दुष्टतेमुळे त्यांच्याप्रमाणेच खंगतील.” (लेवीय २६:३९)

“कारण भाकर व पाणी ह्यांची तूट पडेल, लोक एकमेकांकडे पाहून भयचकित होतील आणि अधर्मावस्थेत क्षय पावतील.” (यहेज्केल ४:१७)

“तुम्ही आपल्या डोक्यांस शिरोभूषणे घालाल, पायांत जोडे घालाल; तुम्ही शोक करणार नाही, रडणार नाही, तर आपल्या अधर्माने झुराल व एकमेकांना पाहून उसासे टाकाल.” (यहेज्केल २४:२३)

वरील वचनात लक्षात घ्या की लोक (कुजून जाणे) आणि (उसासे टाकणे) हे दोन्ही करीत आहेत असे म्हटले आहे, यावरून या दोन कृतींमध्ये एक प्रकारचे घनिष्ठ साम्य दिसते.

“हे मानवपुत्रा, तू इस्राएल घराण्यास सांग, तुम्ही म्हणता की, ‘आमचे अपराध

व आमची पापे ह्यांचा भार आमच्यावर आहे व त्यामुळे आम्ही क्षय पावत आहोत, आम्ही कसे जगणार?" (यहेज्केल ३३:१०)

या वचनात (कुजून जाणे / क्षय पावणे) हे शब्द पापाच्या अपराधी भावनेतून, अंतःकरणातील अपराधबुद्धीमुळे निर्माण होणाऱ्या मृत्यूच्या धोक्याचा सूचक आहेत.

जखऱ्या १४:१२ मध्ये वापरलेल्या शब्दांसारख्या शब्दांचा उपयोग येथेही दिसतो, त्यामुळे दोन्ही ठिकाणी विचारलेला विषय परस्पर संबंधित वाटतो.

“कारण जगात जे सर्व आहे ते, म्हणजे देहाची वासना, डोळ्यांची वासना व संसाराविषयीची फुशारकी, ही पित्यापासून नाहीत, तर जगापासून आहेत;” (१ योहान २:१६)

हे विशेष लक्षात घेण्यासारखे आहे की योहान येथे तीन प्रकारच्या पापांचा उल्लेख करतो आणि हेच तीन पैलू जखऱ्या १४:१२ मध्ये “नष्ट होणाऱ्या” गोष्टींशी जुळतात: देहाची वासना म्हणजे शरीराच्या वासनात्मक इच्छांशी संबंधित, डोळ्यांची वासना म्हणजे डोळ्यांनी पाहून आशा निर्माण होणे, संसाराविषयीची फुशारकी जो मुख्यतः जीभेद्वारे व्यक्त होतो, जसे की बढाई मारणे, स्वतःचा गौरव करणे. आता पुढे पाहा सैतानाने येशूला केलेल्या तीन प्रकारच्या प्रलोभनांचा हिशेब याच प्रकारे समांतर दिसतो...

“तेव्हा परीक्षक त्याच्याजवळ येऊन म्हणाला, “तू देवाचा पुत्र आहेस तर ह्या धोंड्यांच्या भाकरी व्हाव्यात अशी आज्ञा कर.” (मत्तय ४:३)

ही प्रलोभना देहाची वासना, म्हणजेच इंद्रियाभिमुखता किंवा इंद्रियांचे संतोष करण्याची होती; या प्रकरणात, भूक किंवा आहाराचे समाधान.

“मग सैतानाने त्याला पवित्र नगरीत नेऊन मंदिराच्या शिरोभागी उभे केले; आणि त्याला म्हटले, “तू देवाचा पुत्र आहेस तर खाली उडी टाक, कारण असा

शास्त्रलेख आहे की, 'तो आपल्या दूतांना तुझ्याविषयी आज्ञा करील,' आणि 'तुझा पाय धोंड्यांवर आपटू नये म्हणून ते तुला हातांवर झेलून धरतील.' (मत्तय ४:५-६)

ही संसाराविषयीची फुशारकी, म्हणजे मानवीतावादाची आणि त्याच्या आत्मविश्वासाची प्रलोभना होती. कल्पना करा, येशू मंदिराच्या शिखरावर आहेत आणि खाली लोक पाहत आहेत की तो उडी मारतो आणि त्याला कोणतीही हानी होत नाही.

“पुढे सैतानाने त्याला एका अतिशय उंच डोंगरावर नेऊन त्याला जगातील सर्व राज्ये व त्यांचे वैभव दाखवले, (डोळ्यांची वासना) आणि त्याला म्हटले, “तू पाया पडून मला नमन करशील तर मी हे सर्वकाही तुला देईन.” (मत्तय ४:८-९)

देवाने प्रत्येक प्रलोभनातून सुटका करण्याचा मार्ग दिला आहे:

“मनुष्याला सहन करता येत नाही अशी परीक्षा तुमच्यावर गुदरली नाही; आणि देव विश्वसनीय आहे, तो तुमची परीक्षा तुमच्या शक्तीपलीकडे होऊ देणार नाही, तर परीक्षेबरोबर तिच्यातून निभावण्याचा उपायही करील, ह्यासाठी की, तुम्ही ती सहन करण्यास समर्थ व्हावे.” (१ करिंथकरांस १०:१३)

येशूने प्रत्येक वेळेस सैतानाने दुसरी प्रलोभना दिल्यावर परमेश्वराच्या शब्दाचा वापर करून जिंकले. प्रत्येकवेळी त्याने उत्तर दिले, “लिहिले आहे” (मत्तय ४:४,७,१०) आणि त्याला योग्य शास्त्र दाखवले.

लक्ष द्या की हवेने हेच तीन प्रकारचे प्रलोभन अनुभवले:

“त्या झाडाचे फळ खायला चांगले,(देहाची वासना) दिसायला मनोहर (डोळ्यांची वासना) आणि शहाणे करायला इष्ट (संसाराविषयीची फुशारकी) आहे असे त्या स्त्रीला दिसून आले; तेव्हा तिने त्याचे फळ काढून खाल्ले, आणि आपल्याबरोबर आपल्या पतीलाही ते दिले व त्याने ते खाल्ले.” (उत्पत्ती ३:६)

हेच तीन क्षेत्र होते जिथे सोदोमाच्या लोकांनाही पापात पडले:

“पाहा, तुझी बहीण सदोम हिचे पाप येणेप्रमाणे होते : गर्व, (संसाराविषयाची फुशारकी) अन्नाची विपुलता (देहाची वासना) व ऐषआराम (डोळ्याची वासना) ही तिला व तिच्या कन्यांना होती; दरिद्री व गरजवंत ह्यांना तिने हात दिला नाही.” (यहेज्केल १६:४९)

पापाच्या तीन मुख्य प्रकार आहेत, जे पुढीलप्रमाणे संक्षेप करता येतात:

	शरीराची वासना	डोळ्याची वासना	संसाराची फुशारकी
हव्वा (उत्पत्ती ३:६)	फळ खाण्यासाठी चांगले	डोळ्यांना आनंददायी	शहाणेपणा मिळवण्यासाठी हवे
सदोम (यहेज्केल १६:४९)	अन्नाची भरपूरता	आळसाची प्रचंडता	गर्व
येशूची परीक्षा (मत्तय ४:३-१०)	या दगडांचे भाकरीत रूपांतर कर	सर्व राज्ये तुला देईन जर माझी उपासना केली	खाली उडी टाक
१ योहान २:१६	देहाची वासना	डोळ्यांची वासना	संसाराची फुशारकी
जखऱ्या १४:१२	शरीर	डोळे	जीभ

हे इब्री या पुस्तकात जे लिहिले आहे ते समजून घेण्यास मदत करते:

“कारण आपल्या सर्वांच्या दुर्बलतेविषयी ज्याला सहानुभूती वाटत नाही, असा आपला प्रमुख याजक नाही, तर तो सर्व प्रकारे आपल्याप्रमाणे पारखलेला होता; तरी निष्पाप राहिला.” (इब्री ४:१५)

येशू प्रत्येक प्रकारच्या प्रलोभनात कसा सामोरे गेला? त्याच्यावर कधीही वेगमर्यादा ओलांडण्याचे प्रलोभन आले नाही! “सर्व बाबतीत” हा उल्लेख या मोठ्या तीन प्रकारच्या प्रलोभनांशी संबंधित आहे, न की प्रत्येक लहान प्रकारच्या प्रलोभनाशी. आनंदी बाब म्हणजे, आपल्याकडे असा उच्च याजक आहे जो या पापांच्या प्रत्येक प्रकारच्या प्रलोभनाला सामोरे गेला आणि त्याने त्यावर विजय मिळवला.

म्हणून शरीर, डोळे आणि जीभ, कुजून जाणे हे शाब्दिक, प्रत्यक्ष कुजणे नाही. उलट, येथे वर्णन केले आहे की लोक आपल्या जीवनभर केलेल्या आणि पश्चाताप न केलेल्या पापांमुळे हताश होत आहेत, त्रस्त होत आहेत. ही “कुजणे” जास्त मानसिक आहे, शारीरिक नाही.

म्हणून आपण “आग,” “गिळणे” आणि “कुजून जाणे” ह्या शब्दांचा विचार केल्यास लक्षात येते की, अग्नीचे सरोवर सामान्यरित्या समजले जाते तसे नाही.

देवाचे प्रेम कधी नव्हे इतके प्रगट झाले

(देवाचे प्रेम यापूर्वी कधीही न दिसेल इतके स्पष्ट झाले.)

लाज वाढवणारे म्हणजे, मला वाटते की, हरवलेल्या लोकांना सर्व पुरावे दिले जातील, ज्यात कदाचित काही प्रकारचा स्वर्गीय, उच्च-तंत्रज्ञानाचा रेकॉर्डिंगसारखा प्रात्यक्षिक असेल, ज्याद्वारे देवाने त्यांना वाचवण्यासाठी

काय केले, हे दाखवले जाईल, विशेषतः येशूच्या जीवनाद्वारे, ज्याचे जीवनाचे ध्येय त्याच्या पित्याच्या प्रेमळ स्वरूपाचे प्रकट करणे होते. त्या सादरीकरणाचा (सर्व पुरावे मांडण्याचा) मुख्य भाग म्हणजे त्यांच्यासाठी येशूच्या बलिदानी मृत्यूचे दर्शन.

हे वचन लक्षवेधी आहे:

“‘एखादे पुस्तक गुंडाळावे तसे आकाश’ गुंडाळले जाऊन निघून गेले आणि सर्व डोंगर व बेटे आपापल्या ठिकाणांवरून ढळली.” (प्रकटीकरण ६:१४)

हे असे वाटू शकते की, पुस्तक पसरलेले नसून, उलट गुंडाळले गेले आहे. पण विचार करा मुळ शब्द जो “निघून” म्हणून अनुवादित केला आहे, त्याचा इतर एकमेव वापर बायबलमध्ये असा आहे:

“ह्यावरून त्यांच्यामध्ये तीव्र मतभेद उपस्थित होऊन ते एकमेकांपासून वेगळे झाले आणि बर्नाबा मार्काला घेऊन तारवात बसून कुप्रास गेला;” (प्रेषितांची कृत्ये १५:३९)

पौल आणि बर्नाबा “वेगळे” झाले हेच शब्द जे “आकाश निघून गेले” मध्ये वापरले आहे. “ते एकमेकांपासून दूर गेले” म्हणजे ते वेगळ्या दिशांकडे गेले. जर तुम्ही शास्त्र घ्या, जसे की लांब कागदाचा तुकडा, आणि दोन्ही टोकांपासून मध्यभागाकडे लपेटा, त्यामुळे ते शास्त्रासारखे गुंडाळलेले दिसेल, आणि मग जर तुम्ही ते पकडणे थांबवले, तर दोन्ही टोक दूर जाऊन आपापल्या दिशेला हलतील, म्हणजे शास्त्र उघडले जाईल.

कदाचित आकाशात काहीतरी मोठे स्क्रीन उघडले जाईल? शास्त्राबाबत काय करावे? सामान्यतः त्यावर लिहितात, किंवा आपल्या आधुनिक युगात हे काहीसे स्क्रीनसारखे असू शकते. खूप लोकांच्या मनात असा विचार आहे की, न्यायाच्या दिवशी, जगाचा इतिहास आणि तारणाची योजना सर्वासमोर दाखवली जाईल. देव प्रत्येकाला पुरावा द्यायला इच्छितो काहींनी तरी तारणाऱ्याची कथा ऐकलेलीही नाही. मला “The Love of God” ह्या गीतातील

ओळी आठवतात, ज्यात हे वचन समाविष्ट आहे:

जर आपण समुद्राला शाईने भरू शकलो,
आणि आकाश कागदासारखे बनले,
पृथ्वीवरील प्रत्येक दांडेला पंख समजून लिहित
असतो,
आणि प्रत्येक माणूस व्यापारी लेखक असतो;
परमेश्वराच्या प्रेमाचे वर्णन लिहिण्यासाठी
समुद्र कोरडे होईल;
आणि संपूर्ण शास्त्र त्या प्रेमाला धरू शकणार
नाही,
जरी ते आकाशापासून आकाशापर्यंत पसरवले
असते.

ज्या कोणत्याही माध्यमाचा उपयोग केला जातो, त्याद्वारे सर्वासमोर पुरावे स्पष्टपणे दिसतील असे वाटते. परमेश्वर काहीही लपवणार नाहीत. अर्थातच, न्यायाचा उद्देश मोठ्या प्रमाणावर परमेश्वरच्या स्वभावाची (जो प्रेम आहे) प्रशंसा करणे आहे. माझा विश्वास आहे की परमेश्वर चांगले आणि वाईट यांच्यातील संघर्ष इतक्या काळपर्यंत चालू ठेवतील की, त्यांच्या बाजूची अत्यंत ठोस आणि पटलेली उदाहरणे उभी राहतील. पुरावे इतके एकत्र होतील की अंतिम न्यायाच्या दिवशी हे वचन पूर्ण होईल:

“मी आपली शपथ वाहिली आहे; माझ्या न्याय्यत्वाच्या मुखातून वचन निघाले आहे, ते बदलणार नाही; ते हे की, ‘माझ्यापुढे प्रत्येक जण गुडघा टेकील, प्रत्येक जिवा माझ्या ठायी निष्ठेची शपथ वाहील.’” (यशया ४५:२३)

शेवटी, सर्वकाही प्रकट होईल; सर्व पुरावे सर्वासमोर असतील. प्रत्येकजण स्पष्टपणे पाहू शकेल की या मोठ्या बऱ्या आणि वाईटाच्या संघर्षात कोण बरोबर होता आणि कोण चूक.

खरोखर, अशी खरी भावना आहे की परमेश्वर स्वतःही परीक्षेत आहे:

“कधीच नाही! देव खरा आणि प्रत्येक मनुष्य खोटा ठरो; शास्त्रातही लिहिलेले आहे की, “तू आपल्या वचनात नीतिमान ठरावेस, आणि तुझा न्याय होत असता तुला जय मिळावा.” (रोमकरांस ३:४)

शेवटचे प्रकटीकरण आणि न्याय पूर्ण आणि संपूर्ण असेल, पूर्वीच्या सर्व काळापेक्षा वेगळे, जेव्हा परमेश्वर त्यांच्या लोकांना अचानक किंवा जास्त सत्य प्रकट होण्यापासून संरक्षण करत होता, ते फक्त जितके आपण ते स्वीकारू शकतो तितकेच पुरवले जात होते. येशूने आपल्या शिष्यांना सांगितले:

“मला अद्याप तुम्हांला पुष्कळ गोष्टी सांगायच्या आहेत, परंतु आताच तुमच्याने त्या सोसवणार नाहीत.” (योहान १६:१२)

कदाचित अंतिम न्यायाच्या दिवशी, हरवलेल्या लोकांना परमेश्वरच्या स्वभावाचे सर्व सत्य त्यांच्या उपस्थितीत समोर आणले जाईल, आणि त्याचवेळी त्यांना त्यांच्या स्वतःच्या पापांची पूर्ण जाणीव होईल? त्यांच्या पापी जीवनामुळे निर्माण झालेली अपराधाची भावना, परमेश्वराच्या पवित्रतेची आणि त्यांनी त्यांच्या विनंतीची अवहेलना केलेल्या काळात त्यांच्यावर केलेल्या चांगुलपणाची जाणीव यासोबत येईल, ती अतिशय तीव्र असेल; कि लोक ती खरंच सहन करू शकणार नाहीत. चला यावर अधिक सविस्तर विचार करू.

जर तुम्ही अनंतकाळचे जीवन गमावले तर तुम्हाला किती नुकसान होईल याची कल्पना करा. तुम्ही काहीही करा, स्वर्ग गमावू नका.

हरवलेल्यांचा अग्नीच्या सरोवरातील अनुभव

अशी एखादी वेळेची कल्पना करा, जी आपण सगळ्यांनी कधीतरी अनुभवली आहे, जेव्हा तुम्ही एखाद्या लाजिरवाण्या प्रसंगात रंगेहात पकडले गेला होता. तुम्ही काहीतरी चुकीचे केले होते आणि अगदी ते करत असतानाच पकडले गेला. त्या वेळी तुमची प्रतिक्रिया काय होती? कदाचित तुमचा चेहरा लाल झाला असेल, आणि अंगात उष्णतेची लहर जाणवली असेल. मानसोपचारशास्त्रात, चेहरा लाल होण्याची भीती ही सामाजिक चिंतेच्या विकाराचे एक लक्षण मानले जाते. काही लोक या भीतीमुळे इतके त्रस्त होतात की ते त्यांच्या सहानुभूतीशील मज्जासंस्थावर शस्त्रक्रिया करवून घेतात म्हणजेच घाम येणे आणि चेहरा लाल होणे यासाठी जबाबदार असलेल्या मज्जातंतूंना कापून टाकणे किंवा दाबून ठेवणे फक्त चेहरा लाल होऊ नये म्हणून! लोक मानसिक वेदना टाळण्यासाठी किती मोठ्या प्रमाणात प्रयत्न करतात, हे पाहून आश्चर्य वाटते.

ज्यांद्वारे तुम्ही पकडले गेलात ते तुमचे मित्र किंवा परिचित लोक असतील, ज्यांनी स्वतःही तीच चूक केली आहे आणि तेही तितकेच दोषी आहेत, तर तुम्हाला फार अपराधीपणा किंवा दोष जाणवत नाही. तरीसुद्धा, ती परिस्थिती अस्वस्थ करणारी असतेच.

पण जर तुम्हाला एखाद्या अधिकार असलेल्या व्यक्तीने पकडले जिचा तुम्हाला खूप आदर आहे, आणि जी तुमच्या कृतीमुळे निराश किंवा अप्रसन्न होईल आणि जिच्याकडे तुमच्यावर पूर्ण अधिकार आहे, अशी व्यक्ती असेल, तर त्या प्रसंगी तुम्हाला खूप जास्त लाज, अपराधीपणा आणि असहाय्यपणा जाणवतो. ज्या व्यक्तीचा तुमच्यावर जितका जास्त प्रभाव, आदर किंवा अधिकार आहे, त्या व्यक्तीसमोर तुम्ही उघडे पडल्यावर तुम्हाला जाणवणारी “उष्णता” म्हणजे मनातील जळजळ, लाज आणि अपराधीपणा तितकीच तीव्र

असते.

आता याच दृष्टिकोनातून “अग्नीच्या सरोवरातील” पाप्याचा अनुभव विचार करा. लक्षात ठेवा, “अग्नीचे सरोवर” म्हणजे दुसरा मृत्यू (पृष्ठ क्रमांक 10 पहा). ते एखादे ठिकाण नाही, तर एक अनुभव आणि प्रक्रिया आहे. हरवलेले लोक त्यांच्या आयुष्याचा संपूर्ण लेखाजोखा त्यांच्या समोर उभा पाहतील. ते स्वतःच्या आयुष्यातील प्रत्येक चुकीचा, प्रत्येक पापाचा अपराध आणि लाज अनुभवील. पण तो अनुभव असा नसेल की ते वर्षानुवर्षे केलेली प्रत्येक पापे एकेक करून आठवतील; तर त्या सगळ्या अपराधांचा, पापांचा, लाजेचा आणि दोषबोधाचा एकत्रित, प्रखर आणि भेदक अनुभव ते करतील जणू काही ते सर्व काही एका क्षणात त्यांच्या अंतःकरणावर प्रकट झाले आहे.

नाही, त्याहूनही भयंकर ते असेल. कारण तो अनुभव म्हणजे त्यांच्या सर्व पापांची जाणीव एकाच क्षणी आणि त्या सर्व पापांबरोबर येणारा अपराधीपणा आणि लाज यांचा एकत्रित भार. तुम्ही कधी कोणाकडून ऐकले आहे का की एखादी व्यक्ती जेव्हा निश्चित मृत्यूच्या सामोरी उभी राहते, तेव्हा त्याच्या संपूर्ण आयुष्याचे चित्र त्याच्या डोळ्यांसमोर क्षणभरात झळकून जाते? असे प्रत्यक्षात घडते असे सांगितले जाते.

परंतु त्याहूनही अधिक भयंकर म्हणजे ते लोक त्यांचा अपराध आणि लाज यांचा संपूर्ण अनुभव कोकराच्या उपस्थितीत घेतील त्या कोकराच्या, ज्याने त्यांच्या साठी प्राण दिला होता.

“...तोही ‘देवाच्या क्रोधाच्या प्याल्यात निरा घातलेला’ त्याचा क्रोधरूपी द्राक्षारस पिईल, आणि पवित्र देवदूतांसमक्ष व कोकन्यासमक्ष त्याला ‘अग्नी व गंधक’ हयांपासून पीडा होईल.” (प्रकटीकरण 14:10)

येथे “गंधक” या शब्दाचा (ग्रीक: theion, Strong’s G2303) थेट संबंध देवाच्या उपस्थितीशी आहे. हा शब्द ग्रीक “theios” (Strong’s G2304) या शब्दापासून आला आहे, ज्याचा अर्थ “दैवी” किंवा “देवत्वाशी संबंधित” असा होतो, आणि

हा शब्द पुढे “theos” (Strong’s G2316) या मूळ शब्दापासून आला आहे, ज्याचा अर्थ “देव” असा आहे. हा शब्द पवित्र शास्त्रात एकूण 1320 वेळा “देव” असा अनुवादित करण्यात आला आहे.

म्हणजेच, हे लोक “उष्णतेचा” म्हणजेच तीव्र अपराधीपणा आणि लाजेचा प्रचंड अनुभव घेतील. ही उष्णता बाहेरून येणाऱ्या अग्नीसारखी नसून आतून जळणारी, आत्म्याला आणि मनाला त्रास देणारी असेल. ते मानसिकरीत्या जळत राहतील, कारण ती आग त्यांच्या अंतःकरणातूनच उसळलेली असेल. याच गोष्टीचा संबंध रोमकरांना लिहिलेल्या पत्रातील एका वचनाशी आहे, जे एका दोषी अंतःकरणाने मनुष्यावर होणाऱ्या यातनेचे आणि वेदनेचे वर्णन करते.

“उलटपक्षी, “तुझा शत्रू भुकेला असल्यास त्याला खायला दे; तान्हेला असल्यास त्याला प्यायला दे; कारण असे केल्याने तू त्याच्या मस्तकावर निखाऱ्यांची रास करशील.”” (रोमकरांस 12:20)

अर्थातच, येथे उल्लेख केलेले “निखाऱ्यांची रास” हे प्रत्यक्ष निखारे नाहीत. हा बायबलचा प्रतीकात्मक मार्ग आहे दोषी अंतःकरणामुळे निर्माण होणाऱ्या मानसिक जळजळीचे वर्णन करण्याचा. म्हणजे, ज्यावेळी एखाद्याला आपली चूक कळते, आणि अंतःकरणात तीव्र अपराधीपणा व लाज निर्माण होते, त्या वेदनेचा अनुभव जणू काही डोक्यावर अग्नीचे निखारे पडल्यासारखे असते. हीच प्रतिमा बायबलमध्ये सैतानाच्या शेवटाविषयी वापरली गेली आहे:

“खोटा व्यापार चालवून तू बहुत पातके केलीस, त्यांनी तू आपली पवित्रस्थाने विटाळलीस म्हणून तुझ्यातून अग्नी निघून तुला खाऊन टाकील, असे मी केले आहे आणि तुला पाहणाऱ्यांच्या डोळ्यांदेखत मी पृथ्वीवर तुझी राखरांगोळी केली आहे.” (यहेज्केल 28:18)

सैतानाला भस्म करणारी आग देवाकडून स्वर्गातून खाली येणार नाही; ती त्याच्या स्वतःच्या आतून उसळेल. त्याच्या अंतःकरणातील पाप, अधर्म,

आणि दोषबोध हे त्या अग्नीचे मूळ असतील. मग इतर कोणासाठी ती “आग” वेगळी कशी असू शकेल? पाप करणाऱ्या आणि हरवलेल्या प्रत्येक आत्म्यासाठी तीच आग, तीच अंतःकरणातील जळजळ आणि आत्म्याला भस्म करणारी वेदना असेल. याच प्रकारच्या तीव्र आणि भयानक प्रतिक्रियेचे चित्रण आणखी एका वचनातही दिसते:

“ते अगदी घाबरले आहेत. त्यांना पेटके व वेदना घेरत आहेत; प्रसूत होणाऱ्या स्त्रीप्रमाणे ते वेणा देत आहेत. एकमेकांकडे टकमक पाहत आहेत; त्यांची मुखे काळवंडली आहेत.” (यशया 13:8)

हरवलेले लोक “अग्नीच्या सरोवराच्या अनुभवात म्हणजे दुसऱ्या मृत्यूच्या अवस्थेत त्यांच्या सर्व पापांसह कोकराच्या उपस्थितीत उघडे पडतील. त्यांच्या जीवनातील प्रत्येक चुकीचा, प्रत्येक अपराधाचा भार त्यांच्यावर एकाच वेळी येईल. ते स्वतःच्या सर्व पापांच्या दोषबोधाने, लाजेने आणि मनोवेदनांनी अक्षरशः भस्म होतील. त्याच वेळी, त्यांनी देवाची उपस्थिती कायमची हरवली आहे आणि ती विभक्तता अनंतकाळपर्यंत टिकणार आहे याची जाणीवही होईल. ही मानसिक आणि आत्मिक वेदना इतकी प्रखर असेल की ती त्या वेदनेशी तुल्य असेल जी येशूने क्रूसावर अनुभवली, जेव्हा तो ओरडून म्हणाला.

“...माझ्या देवा, माझ्या देवा, तू माझा त्याग का केलास?” (मत्तय 27:46)

तुम्ही कधी असे काही गमावले आहे का जे पुन्हा कधीच मिळू शकत नाही काहीतरी अत्यंत मौल्यवान, जे तुमच्यासाठी वैयक्तिकदृष्ट्या फारच महत्वाचे होते? तुम्ही कधी अशा प्रसंगाला सामोरे गेला आहात का की, एखादा अत्यंत चुकीचा निर्णय घेतल्यामुळे तुम्हाला तीव्र पश्चाताप झाला? त्या वेळी तुमच्या मनात काय भावना उमटल्या? त्या गमावलेल्या गोष्टीची हानी तुम्हाला किती खोलवर जाणवली? आता कल्पना करा जर तुम्हाला हे समजले की तुम्ही स्वतःच्या हाताने अनंतकाळचे जीवन फेकून दिले आहे, तर त्या जाणीवेने निर्माण होणारा तोट्याचा, शून्यतेचा आणि दुःखाचा अनुभव किती भयंकर असेल?

दुष्ट लोक त्यांच्या आयुष्यात त्यांनी जे काही पेरले आहे त्याचाच परिणाम भोगतील. ते त्यांच्या कर्मांचे फळ, म्हणजेच पापाचे वेतन - मरण (दुसरा मृत्यू), याला सामोरे जातील. जसे बायबल म्हणते: “कारण पापाचे वेतन मरण आहे.” (रोमकरांस 6:23) हे “वेतन” देवाकडून थेट शिक्षा म्हणून येत नाही. ते म्हणजे मनुष्याने देवापासून जो जीवनाचा दाता आहे त्याच्यापासून स्वतःला वेगळे करण्याच्या निवडीचा स्वाभाविक परिणाम आहे. काही वेळा ही देवापासून दूर जाण्याची निवड जाणीवपूर्वक नसते, परंतु जग देत असलेल्या गोष्टी स्वीकारण्याची आणि त्यांना महत्त्व देण्याची असते.

“जगावर व जगातल्या गोष्टींवर प्रीती करू नका. जर कोणी जगावर प्रीती करत असेल तर त्याच्या ठायी पित्याची प्रीती नाही. कारण जगात जे सर्व आहे ते, म्हणजे देहाची वासना, डोळ्यांची वासना व संसाराविषयीची फुशारकी, ही पित्यापासून नाहीत, तर जगापासून आहेत;” (1 योहान 2:15-16)

आपल्याला स्पष्ट सांगितले आहे की अशा निवडीचे शेवटी काय परिणाम होतात:

“मग वासना गर्भवती होऊन पापाला जन्म देते; आणि पाप परिपक्व झाल्यावर मरणास उपजवते.” (याकोब 1:15)

काळजीपूर्वक पहा: मृत्यू पापातून येतो, देवाकडून नाही.

हे अगदी त्या तत्वासारखेच आहे जे म्हणते, “तुम्ही जे पेराल, त्याचीच कापणी कराल.”

“जो आपल्या देहस्वभावासाठी पेरतो त्याला देहस्वभावा-पासून नाशाचे पीक

मिळेल; आणि जो आत्म्यासाठी पेरतो त्याला आत्म्यापासून सार्वकालिक जीवन हे पीक मिळेल.” (गलतीकरांस 6:8)

म्हणजेच, ती “भ्रष्टता” किंवा नाश ही देवाने लादलेली शिक्षा नसून, मनुष्याने स्वतःच्या निवडींनी जे पेरले आहे त्याचा अगदी नैसर्गिक परिणाम आहे.

देवापुढे उभे राहून तुम्हाला काही “उष्णता” जाणवणार नाही काय?

यशयाच्या संदर्भात पाहिल्यास, प्रभूची थोड्या उपस्थितीमध्ये यशयाच्या अंतःकरणात स्वतःच्या पापीपणाची तीव्र जाणीव निर्माण झाली (“हायहाय! माझे आता वाईट झाले!”) आणि त्यामुळे त्याने स्वतःच्या अयोग्यतेची कबुली दिली:

“तेव्हा मी म्हणालो, “हायहाय! माझे आता वाईट झाले, कारण मी अशुद्ध ओठांचा मनुष्य आहे आणि अशुद्ध ओठांच्या लोकात राहतो; आणि सेनाधीश परमेश्वर, राजाधिराज ह्याला मी आपल्या डोळ्यांनी पाहिले!”” (यशया ६:५)

मतयदेखील या गोष्टीला जोड देतो:

“अहो सापाच्या पिलांनो, तुम्ही वाईट असता तुम्हांला चांगल्या गोष्टी कशा बोलता येतील? कारण अंतःकरणात जे भरून गेले आहे तेच मुखावाटे निघणार.” (मतय १२:३४)

शास्त्रात अशा अनेक उदाहरणांचा उल्लेख आढळतो, जिथे देवाच्या किंवा देवदूतांच्या उपस्थितीत लोक अगदी आपण पवित्र समजणारेही लोक खोल दुःख, भीती आणि स्वतःच्या पापबुद्धीची जाणीव प्रकट करतात.

“हा परमेश्वराचा दूत होता हे गिदोनाच्या लक्षात आले तेव्हा तो म्हणाला,

“हाय, हाय, हे प्रभू परमेश्वरा! खरोखरच परमेश्वराचा दूत मी प्रत्यक्ष पाहिला आहे.” (शास्ते ६:२२)

“मानोहा आपल्या स्त्रीला म्हणाला, “आपण खात्रीने मरणार, कारण आपण देवाला पाहिले आहे.” (शास्ते १३:२२)

“मी दानिएलाने एकट्याने तो दृष्टान्त पाहिला; माझ्याबरोबर असलेल्या मनुष्यांनी तो दृष्टान्त पाहिला नाही; तरी त्यांना मोठा कंप सुटला आणि कोठेतरी लपावे म्हणून ते पळून गेले. मग मी एकटाच राहिलो व हा मोठा दृष्टान्त पाहिला; माझ्यात काही त्राण उरले नाही. मी निस्तेज होऊन मृतप्राय झालो; मला काहीच शक्ती राहिली नाही.” (दानिएल १०:७-८)

मी त्याला पाहिले तेव्हा मी मेल्यासारखा त्याच्या पायांजवळ पडलो. मग त्याने आपला उजवा हात माझ्यावर ठेवून मला म्हटले, “भिऊ नकोस; जो पहिला व शेवटला, आणि जो जिवंत तो मी आहे; प्रकटीकरण १:१७

हि अशा लोकांच्या प्रतिक्रिया आहे ज्यांना आपण आपल्या तुलनेत पवित्र मानले आणि ते देवाच्या बाजूचे होते. मग देवाला नाकारणाऱ्यांची त्याच्या उपस्थितीबद्दलची प्रतिक्रिया कशी असेल?

देवाकडून अग्नी?

आपण देवाकडून प्रत्यक्ष अग्नी येते, या समजुतीचा नीट विचार करायला हवा. बायबलमध्ये अशी अनेक उदाहरणे आहेत जिथे म्हणीच्या स्वरूपातील किंवा रूपकात्मक भाषेचा वापर करून देवाने काही केले असे म्हटले जाते, पण प्रत्यक्षात देवाने ते थेट केलेले नसते तर त्याने फक्त परवानगी दिलेली किंवा गोष्ट होऊ दिलेली असते.

या विषयाशी जवळून संबंधित आणि अत्यंत स्पष्ट उदाहरण इयोबाच्या पुस्तकात आढळते. हे वचन पाहा:

“तो हे सांगत आहे इतक्यात दुसऱ्या एकाने येऊन सांगितले, “दैवी अग्नीचा आकाशातून वर्षाव झाला; त्याने मेंढरे व गडी जाळून भस्म केले; हे तुला सांगायला मी एकटा निभावून आलो आहे.” (इयोब १:१६)

आता याची तुलना प्रकटीकरण २०:९ सोबत करा, ज्यातही अगदी तसेच वर्णन आहे:

“त्यांनी ‘पृथ्वीच्या विस्तारावर’ फिरून पवित्र जनांची छावणी व ‘प्रिय’ नगर वेढले; ‘तेव्हा [देवापासून] स्वर्गातून अग्नी उतरला आणि त्याने’ त्यांना ‘खाऊन टाकले.’” (प्रकटीकरण २०:९)

दोन्ही ठिकाणी, जर आपण खोलवर अभ्यास केला नाही, तर सहज असे वाटू शकते की ती अग्नी थेट देवाकडून आली आहे. परंतु इयोबाच्या पुस्तकात आपल्याला या घटनांमागील वास्तवाचे एक “पडद्यामागचे दृश्य” दाखवले जाते. त्या कथेत, आकाशातून पडलेली अग्नी (म्हणजेच आकाशातील विजेचा प्रहार) इयोबाच्या सेवकाच्या संदेशात चुकीने देवाकडून आलेली असल्याचे सांगितले गेले. पण प्रत्यक्षात, बायबलचा स्पष्ट वृत्तांत सांगतो की ती अग्नी सैतानानेच खाली आणली होती, आणि त्याच्याच हातून इयोबावर इतर सर्व आपत्ती आल्या होत्या. म्हणजेच, त्या प्रसंगात देवावर दोष ठेवला गेला, पण खरेतर सैतानच त्या सर्व विध्वंसामागे होता.

“परमेश्वर सैतानाला म्हणाला, “पाहा, त्याचे सर्वस्व तुझ्या हाती देतो; त्याला मात्र हात लावू नकोस.” मग सैतान परमेश्वरासमोरून निघून गेला....” (इयोब १:१२)

हे वचन स्पष्ट दाखवते की सैतानाला पृथ्वीवर अडचणी, संकटे आणि विध्वंस घडविण्याची शक्ती आहे आणि मग त्या सर्वांचा दोष देवावर टाकण्याचीही त्याची प्रवृत्ती असते. हेच तत्त्व आपण पुढील वचनातही पाहतो:

“ते मोठी चिन्हे करते; माणसांसमक्ष आकाशातून पृथ्वीवर अग्नी पडाव असेदेखील करते. जी चिन्हे त्या श्वापदासमक्ष करण्याचे त्याच्याकडे सोपवले होते, त्यावरून ते पृथ्वीवर राहणाऱ्यांना ठकवते; म्हणजे तलवारीचा घाव लागला असताही, जिवंत राहिलेल्या श्वापदासाठी मूर्ती करण्यास पृथ्वीवर राहणाऱ्यांना ते सांगते.” (प्रकटीकरण १३:१३-१४)

म्हणूनच, आपण कोणत्या गोष्टीचा दोष देवावर टाकतो, याबाबत आपल्याला फार सावध असले पाहिजे. ईयोबाचे पुस्तक हे बायबलमधील सर्वात पहिले लिहिलेले पुस्तक मानले जाते. आणि त्याचा उद्देश कदाचित देवानेच ठरवलेला असा होता की आपणास प्रत्यक्षात पडद्यामागे काय घडते हे समजावे. परंतु सैतानाने त्या समजुतीला अनेक प्रकारे विकृत केले आहे, ज्यामुळे लोक देवाच्या स्वभावाबद्दल चुकीच्या निष्कर्षावर येतात.

याच तत्वाचे आणखी एक उदाहरण म्हणजे, जिथे असे म्हटले आहे की देवाने फारोचे मन कठीण केले, पण इतर वचने सांगतात की फारोने स्वतःच आपले मन कठीण केले. देवाची भूमिका येथे “करणे” नव्हे, तर “होऊ देणे” अशी होती म्हणजे त्याने फारोला आपल्या हट्टीपणावर चालू दिले, जबरदस्ती केली नाही.

“मी फारोचे मन कठोर करीन आणि मिसर देशात माझी चिन्हे व अद्भुते विपुल दाखवीन.” (निर्गम ७:३)

“पाउस, वृष्टी, गारा व मेघगर्जना ही बंद झाली असे पाहून फारोने व त्याच्या सेवकांनी आपले मन कठीण करून पुन्हा पाप केले....” (निर्गम ९:३४)

म्हणूनच, “भस्मसात केले” या शब्दाचा अर्थ नीट समजून घेतल्यावर असे दिसते की प्रकटीकरण २०:९ मधील अग्नी पारंपरिक समजुतीप्रमाणे थेट देवाकडून आलेली नाही, तर ती दुसऱ्या स्त्रोताकडून कदाचित सैतानाकडून आलेली असावी. जरी ती देवाकडून आली असे म्हणून दाखवली गेली, तरी

प्रत्यक्षात देवाने ती अग्नी पाठवली नव्हती. त्याने फक्त ती थांबवली नाही म्हणजेच, जे घडत होते ते त्याने होऊ दिले, आणि नैसर्गिक परिणामांना परवानगी दिली. देवाने थेट लोकांना जिवंत जाळण्यासाठी अग्नी पाठवली, असा विश्वास ठेवणे हे सर्वात अविश्वसनीय पर्याय आहे. कारण असे मानणे म्हणजे देवाच्या प्रेमळ, न्यायी आणि दयाळू स्वभावावर काळी सावली टाकणे होय. आणि अशा विचारसरणीमुळे येशूने अशा आत्म्याविषयी दिलेले शिक्षण पूर्णपणे दुर्लक्षित केले जाते जसे आपण यापूर्वी पाहिले आहे.

अधिक भहकवलेले सत्य

सैतानाने सत्याला एक अत्यंत कुशल आणि भ्रामक वळण दिले आहे. त्याने बहुतांश लोकांना असा विश्वास ठेवायला लावला आहे की, जे लोक हरवले आहेत म्हणजे जे तारण पावलेले नाहीत ते प्रत्यक्ष, शाश्वत नरकाच्या अग्नीत कायमचे जिवंत राहतात. पण बायबल शिकवते की त्यांना शाश्वत जळणे नव्हे, तर दुसरे मरण भोगावे लागेल म्हणजेच “पापाचे वेतन म्हणजे मरण” (रोमकर ६:२३). खरेतर सत्य पूर्णपणे वेगळे आहे:

सार्वकालिक अग्नीत कोण राहील? - उत्तर तुम्हाला आश्चर्यचकित करेल!.

“तुम्ही भुसाचा गर्भ धराल व धसकट प्रसवाल; तुमचा श्वास हाच अग्नी आहे, तो तुम्हांला ग्राशील. राष्ट्रे भाजलेल्या चुनखडीसारखी भस्म होतील; काटेरी झुडपे तोडून आगीत जाळतात तशी ती होतील.” सीयोनतील पातकी घाबरले आहेत. अधर्म्यांना कापरे भरले आहे. “भस्म करणाऱ्या अग्नीसमीप आमच्यातला कोण राहील? सर्वकाळ पेटत राहणाऱ्या अग्नीसमीप आमच्यातला कोण टिकेल?” जो धर्माने चालतो, सरळ भाषण करतो, जुलूम

करून होणारा लाभ अव्हेरतो, लाच घेण्यापासून आपला हात आवरतो, घातपाताच्या मनसुब्याला आपले कान बंद करतो, दुष्कर्माला आपले डोळे मिटतो,” (यशया ३३:११-१२, १४-१५)

या प्रश्नाचे “कोण अनंतकाळाच्या अग्नीमध्ये वास करील?” खरोखरच आश्चर्यकारक उत्तर असे आहे की, तारण पावलेलेच लोक त्या “अनंतकाळाच्या अग्नीमध्ये” राहतील. पण त्या ज्वाला म्हणजे दैवी, आत्मिक अग्नी म्हणजेच देवाच्या उपस्थितीतील तेज आणि पवित्रता. हि अग्नी प्रत्यक्ष, भौतिक ज्वाला नसून, ती देवाच्या उपस्थितीचे आणि पवित्रतेचे प्रतीक आहे, जो सर्व पाप, दुष्टता आणि अपवित्रतेचा नाश करतो. हे स्पष्ट आहे की येथे उल्लेखलेली अग्नी आपण ओळखतो त्या भौतिक, विध्वंसक अग्नीसारखी नाही. ती देवाच्या उपस्थितीची अग्नी आहे म्हणजे एक पवित्र, आत्मिक ज्वाला जी पाप नष्ट करते पण धार्मिक व्यक्तीला जीवन देते. म्हणूनच हे वचन म्हणते: “कारण आपला देव भस्म करणारा अग्नी आहे.” (इब्री १२:२९)

तारण पावलेल्यांसाठी भस्म करणारी अग्नी

जे तारण पावत आहेत अगदी आताही त्यांच्या दृष्टीने देवाची उपस्थिती ही एक भस्म करणारी अग्नी आहे. कारण त्यांच्या संपूर्ण आयुष्यभर ते “अग्नीत परिक्षित” होत असतात (प्रकटीकरण ३:१८). जसे ते देवाकडे “पाहतात,” तसे त्यांच्या स्वभावातील अशुद्धता त्या दैवी अग्नीतून “जळून” नष्ट होते.

“परंतु आपल्या मुखांवर आच्छादन नसलेले आपण सर्व जण आरशाप्रमाणे ‘प्रभूच्या वैभवाचे’ प्रतिबिंब पाडत आहोत; आणि प्रभू जो आत्मा त्याच्या द्वारे, तेजस्वितेच्या परंपरेने, आपले रूपांतर होत असता आपण त्याच्याशी समरूप होत आहोत.” (२ करिंथकर ३:१८)

म्हणजेच, देवाकडे निरंतर पाहणे त्याच्या गौरवाचे चिंतन करणे आणि त्याने आपल्या साठी काय केले हे समजून घेणे हेच त्यांना प्रेरित करते की ते स्वेच्छेने पापापासून स्वतःला वेगळे ठेवावेत. त्यांचा देवाशी असलेला संबंध हा त्यांच्या जीवनातील सर्वात महत्वाचा आणि सर्वात मौल्यवान भाग बनतो.

इब्री भाषेतून काही सूचना

आपण या विषयाबद्दल काही महत्वाचे शिकू शकतो जर आपण काही हिब्रू अक्षरांकडे लक्ष दिले तर.

“पुरुष” या शब्दासाठी म्हणजे “स्त्रीपासून वेगळा हिब्रू भाषेतील शब्द आहे “इश” (ישׁ).

ישׁ

हा शब्द उजवीकडून डावीकडे वाचला जातो आणि त्यात तीन अक्षरे आहेत: अलेफ (א), योध (י), आणि शिन (ש). या शब्दातील “योध” हे हिब्रू वर्णमालेतील सर्वात लहान अक्षर आहे. हे ग्रीक अक्षर “आयोटा” (iota) याच्या समतुल्य आहे. बायबलमधील या वचनात त्याचाच उल्लेख “जोट” (jot) असा केला आहे:

“कारण मी तुम्हांला खचीत सांगतो, आकाश व पृथ्वी ही नाहीशी होईपर्यंत सर्वकाही पूर्ण झाल्याशिवाय नियमशास्त्रातील एकही काना किंवा मात्रा रद्द होणार नाही.” (मत्तय ५:१८)

“योध” या अक्षराचा अर्थ “देवाचा हात,” विशेषतः त्याचा उजवा हात म्हणजेच

(ख्रिस्त) असा आहे. आता जर “देवाचा हात” मनुष्यापासून दूर केला म्हणजेच “इश” (पुरुष) या शब्दातून “योध” हे अक्षर काढून टाकले तर उरलेला शब्द हिब्रूमध्ये “अग्नी” (𐤀𐤍 - एश) असा बनतो. म्हणजेच, देवाचा हात (त्याची उपस्थिती, त्याची कृपा) मनुष्यापासून काढून घेतल्यावर जे उरते ते म्हणजे अग्नी, विनाश, आत्मिक नाश आणि देवाशिवायचे अस्तित्व.

$$\text{𐤀𐤍} - \text{𐤅} = \text{𐤀𐤍}$$

आश्चर्याची गोष्ट म्हणजे, हाच प्रकार “स्त्री” या हिब्रू शब्दातही दिसतो.

$$\text{𐤌𐤍𐤅} - \text{𐤌} = \text{𐤍𐤅}$$

“स्त्री” या शब्दासाठी हिब्रूमध्ये “इशा” (𐤌𐤍𐤅) हा शब्द आहे, जो उजवीकडून डावीकडे असा लिहिला जातो: अलेफ (𐤀), शिन (𐤌), आणि हे (𐤅).

$$\text{𐤌𐤍𐤅} - \text{𐤌} = \text{𐤍𐤅}$$

आता जर या शब्दातील “हे” हे अक्षर काढून टाकले, तर पुन्हा एकदा जे उरते ते म्हणजे “अग्नी” (𐤀𐤍 - एश) हा शब्दच आहे.

पुरुष आणि स्त्री या दोन्ही शब्दांतून जे अक्षरे “योध” (पुरुषामधून) आणि “हे” (स्त्रीमधून) काढून टाकली गेली आहेत, ती दोन्ही अक्षरे एकत्र केली तर “योध-हे” हा शब्द बनतो, जो म्हणजे “याह” (किंवा KJV मध्ये “जाह” स्तोत्र ६८:४), जो देवाच्या नावाचा काव्यात्मक (संक्षिप्त) रूप आहे.

מ י נ - י = מ נ Man - yod = Fire

נ מ נ - נ = מ נ Woman - hey = Fire

י + נ = נ י yod + hey = Yah (God)

मी यापूर्वीच नमूद केले आहे की “योध” हे अक्षर (मसीहा) याचे प्रतीक आहे. तर “हे” या अक्षराचा अर्थ आहे “पहा” किंवा “चिंतन करा.” त्यामुळे, या दोन्हींचा अर्थ एकत्र केल्यास तो होतो “मसीहाला पहा!”

म्हणूनच, देवाचे योग्य प्रतिनिधित्व करण्यासाठी पुरुष आणि स्त्री दोघे मिळूनच एक पूर्णता दर्शवतात. जेव्हा देवाची उपस्थिती म्हणजेच त्याचे जीवनदायी सामर्थ्य त्यांच्या जीवनातून काढून टाकले जाते, तेव्हा जे उरते ते म्हणजे अग्नी (आत्मिक दृष्ट्या विनाश). देवाच्या न्यायाविषयी योग्य समज ठेवली तर आपण पाहतो की, जेव्हा देव माणसांपासून पूर्णतः दूर होतो, तेव्हा ते “जळतात”, हे रूपकात्मक अर्थाने आहे. म्हणजेच, देव स्वतः थेट कोणाचा नाश करत नाही; परंतु जेव्हा माणूस देवाला नाकारतो, तेव्हा तो देवाच्या जीवन देणाऱ्या उपस्थितीपासून तुटतो आणि परिणामी, मरण ओढवते.

हे बायबलमधील त्या संकल्पनेशी पूर्णपणे सुसंगत आहे की देवाने इतिहासभर कोणाचाही थेट नाश केला नाही. त्याऐवजी, जेव्हा लोक त्याला नाकारतात, तेव्हा तो आपले संरक्षण करणारी उपस्थिती मागे घेतो आणि त्या लोकांना विनाशकाच्या म्हणजे सैतानाच्या ताब्यात सोडून देतो, किंवा त्या शक्तींना (मानवी व नैसर्गिक) परवानगी देतो ज्या त्यांना इजा पोहोचवतात. या प्रसंगात, देव जे “काढून घेतो” ते म्हणजे त्याचे जीवन टिकवणारे सामर्थ्य. आणि जेव्हा मनुष्य जीवनाच्या स्रोतापासून तुटतो, तेव्हा तो मरतो.

बायबलमधील काही वचने स्पष्टपणे दर्शवतात की देव प्रत्येक क्षणी आपल्या उपस्थितीने आपले जीवन टिकवतो:

“अशासाठी की, त्यांनी देवाचा शोध करावा, म्हणजे चाचपडत चाचपडत त्याला कसेतरी प्राप्त करून घ्यावे. तो आपल्यापैकी कोणापासूनही दूर नाही...” (प्रेषितांची कृत्ये १७:२८)

“तो सर्वांच्या पूर्वीचा आहे व त्याच्यामध्ये सर्वकाही अस्तित्वात आहे” (कलस्सैकर १:१७)

“हा त्याच्या गौरवाचे तेज व त्याच्या तत्त्वाचे प्रतिरूप असून आपल्या सामर्थ्याच्या शब्दाने विश्वाधार आहे, आणि [स्वतः आमच्या] पापांची शुद्धी केल्यावर तो उर्ध्वलोकी राजवैभवाच्या ‘उजवीकडे बसला...” (इब्री १:३)

म्हणूनच, जेव्हा देव हे करणे थांबवतो तेव्हा त्याचा परिणाम एकच असतो ते म्हणजे: मरण.

दुसरे मरण आणि देवाचे चरित्र

या संपूर्ण अभ्यासाची सुरुवात देवाच्या स्वभावाच्या विषयावर मी केलेल्या संशोधनाशी संबंधित आहे. २०१५ च्या शेवटी, मी <https://characterofgod.org> ही वेबसाइट सुरू केली, ज्याचा उद्देश होता बायबल देवाच्या स्वभावाबद्दल काय सांगते हे लोकांपर्यंत पोहोचवणे. मला असे आढळले आहे की जेव्हा आपण बायबल ला स्वतः वचने स्पष्ट करू देतो जसे आपण या अभ्यासात “अग्नी”, “भस्मसात करणे” आणि “नष्ट करणे” या शब्दांच्या संदर्भात पाहिले तेव्हा आपल्याला देव अधिक स्पष्टपणे समजतो आणि त्याचे प्रेम अधिक खोलपणे उलगडते. देवाच्या स्वभावाबद्दल चर्चा करताना एक मोठा प्रश्न लवकरच पुढे येतो: “देव मारतो का?” आणि त्याहूनही अधिक महत्त्वाचा प्रश्न असा “देव आपल्याला दुसऱ्या मरणाने मारतो काय?” पुन्हा एकदा प्रकटीकरण २०:९ च्या संदर्भात पाहिले, तर प्रश्न असा उभा राहतो की: देव स्वतः, सक्रियपणे आणि थेटपणे, हरवलेल्या लोकांना मारण्यासाठी अग्नी पाठवतो काय?

जर आपण असे मानले की देवाकडून थेट प्रत्यक्ष अग्नी येते, आणि त्यासोबतच हरवलेल्या लोकांच्या मानसिक वेदना आणि आत्मिक यातना जोडल्या जातात, तर आपण त्या अनुभवाला “छळ” असे म्हणू शकतो. छळ म्हणजे फाशीपूर्वी वेदना देणे. अशा प्रकारची कृती सुसंस्कृत सरकार देखील करत नाहीत. छळाचा काहीही उपयोग होत नाही ना ज्याला छळले जाते त्याला (ते तर स्पष्टच आहे), ना पाहणाऱ्यांना (त्यांच्यात सहानुभूती, अगदी संतापही उत्पन्न व्हायला हवा), आणि खरं तर छळ करणाऱ्यालाही नाही जरी काहींना बदला घेणाऱ्या आत्म्याला समाधान मिळत असल्यासारखे वाटू शकते. कोणताही शारीरिक छळ लादला गेला, तर तो दंड “पापाचे वेतन म्हणजे मरण” (रोमकर ६:२३) या विधानापेक्षा अधिक कठोर ठरेल. म्हणून जर आपल्याला देवाचे न्याय आणि स्वभावाच्या खऱ्या स्वरूपाला समजून घ्यायचे असेल, तर आपल्याला हा विचार नीट समजून घ्यावा लागेल की देव शिक्षा देण्यासाठी छळ करतो ही कल्पना ना बायबलाशी सुसंगत आहे, ना देवाच्या प्रेमळ स्वभावाशी.

पापाचे वेतन यातना नाही.

देव स्वतः वैयक्तिकरीत्या आणि सक्रियपणे पाप्याचे जीवन संपवेल, असे झाले असते तर त्यातून असे दिसून आले असते की मृत्यू देवाकडून येतो आणि मृत्यू हा त्याच्या मार्गाचा आणि शासनाच्या तत्वांचा एक भाग आहे. याचा अर्थ असा झाला असता की देवाने पापाच्या समस्यांचा शेवटचा उपाय म्हणून मृत्यू आणला. पण आपल्याला ठाऊक आहे की हे तसे नाही, कारण मृत्यू स्वतः देवाचा शत्रू आहे.

“जो शेवटला शत्रू नाहीसा केला जाईल तो मृत्यू होय.” (१ करिंथकरांस १५:२६)

जर अंतिम काळातील महान संघर्षात नष्ट होणारा शेवटचा शत्रू मृत्यू स्वतः देवाने मृत्यू घडवून आणण्याच्या कृतीतून नष्ट केला असता, तर ते अत्यंत विचित्र झाले नसते काय? देवाने मृत्यूचा उपयोग करून मृत्यूचाच नाश केला, हे काहीच अर्थपूर्ण ठरणार नाही! कारण त्यामुळे असे ठरेल की देव समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी मृत्यूला एक साधन म्हणून वापरतो. परंतु देवाने मृत्यू कधीच आपल्या योजनेचा भाग नव्हता हे दाखवून देणे हेच मृत्यूचा नाश करण्याचे अधिक प्रभावी साधन ठरणार नाही काय?

कारण त्यामुळे स्पष्ट होईल की मृत्यू मुळातच अनावश्यक होता. पापाचा शेवटचा, अंतिम परिणाम म्हणजे मृत्यू. बायबल स्पष्ट सांगते की मृत्यू कुठून येतो:

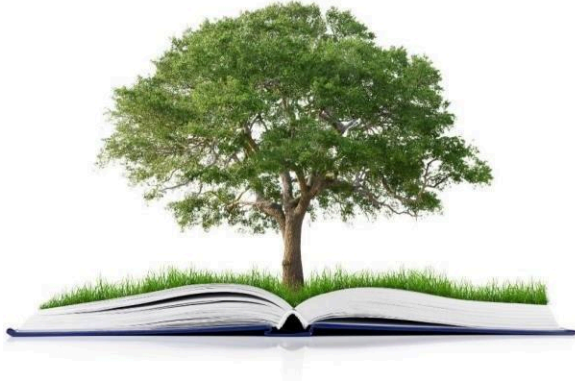
“मग वासना गर्भवती होऊन पापाला जन्म देते; आणि पाप परिपक्व झाल्यावर मरणास उपजवते.” (याकोब १:१५)

पाप मृत्यू उत्पन्न करते मृत्यूचा उगम तेथूनच होतो. जर आपण असे म्हणालो की शेवटी मृत्यूचा मूळ स्रोत देवच आहे, तर मग देवाचे स्वरूप आपण कसे ठरवू? विचार करा, जेव्हा आदाम आणि हव्वा यांना एदेनच्या बागेत सांगण्यात आले होते तेव्हा काय म्हटले गेले होते...

पण बऱ्यावाइटाचे ज्ञान करून देणाऱ्या झाडाचे फळ खाऊ नको; कारण ज्या दिवशी त्याचे फळ तू खाशील त्या दिवशी तू खास मरशील.” उत्पत्ती २:१७

ती धमकी होती की इशाराप्रमाणे सावधगिरीची सूचना? फरक आहे. जर मी तुला एखाद्या गोष्टीमुळे किंवा दुसऱ्या व्यक्तीकडून धोका आहे असे सांगितले, तर ते एक चेतावणी ठरेल. परंतु, जर मी स्वतःकडून येणाऱ्या शक्यतापूर्ण धोक्याबद्दल सांगतो, तर ती एक धमकी ठरेल. देव कधीही आपल्या निर्मित प्राण्यांना प्रेम आणि निष्ठा उत्पन्न करण्यासाठी शक्तीने धमकावून जिंकू शकत नाही. त्याची “शस्त्रे” फक्त प्रेम आणि सत्य आहेत.

"तू नक्कीच मरशील" ही धमकी होती की इशारा?

देव जे म्हणत होता ते दोन प्रकारे समजता येते:

जर तुम्ही त्या झाडाचे फळ खाल्ले, तर त्याचे नकारात्मक परिणाम होतील आणि तुम्हे ते अनुभवावे अशी माझी ईच्छा नाही (एक चेतावणी).

किंवा, जर तुम्ही त्या झाडाचे फळ खाल्ले, तर मी तुम्हाला मारीन. (खूप कडक वाटतंय, पण नक्कीच याचं परिणाम असेच होईल एक भीषण धमकी.)

आपल्याला चांगले ठाऊक आहे की एखाद्या वाक्याचा आवाजातील सूर म्हणजेच शब्द कशा भावनेने बोलले गेले यावरून बरेच काही समजू शकते. दुर्दैवाने, उत्पत्तीचे पुस्तक वाचताना आपल्याला तो स्वर ऐकू येत नाही. पण जरा विचार करा देवाने नुकतेच आदाम आणि हव्वा यांना निर्माण केले होते; त्याने सर्व काही परिपूर्ण बनवले; त्यांच्या आनंदासाठी सर्व गोष्टी रचल्या. आणि मग तो त्यांना म्हणाला की “माझ्या मार्गाने चाल, माझं ऐक नाहीतर मी तुला मारीन” (किमान शेवटी तरी असंच होईल). हे देवाच्या स्वभावाला आणि

त्या प्रसंगाला शोभेल असं तुम्हाला वाटतं काय? अजिबात नाही! पुन्हा, प्रश्न या वचनाभोवती आहे:

“त्यांनी ‘पृथ्वीच्या विस्तारावर’ फिरून पवित्र जनांची छावणी व ‘प्रिय’ नगर वेढले; ‘तेव्हा [देवापासून] स्वर्गातून अग्नी उतरला आणि त्याने’ त्यांना ‘खाऊन टाकले.’” (प्रकटीकरण २०:९)

तर मग त्या दुष्टांना भस्म करणारा “अग्नी” म्हणजे काय? आपण आधीच्या वचनांत पाहिले आहे की “अग्नी” हा शब्द बऱ्याच वेळा प्रतीकात्मक अर्थाने वापरला गेला आहे. “अग्नीच्या सरोवराच्या संदर्भात पाहता, हा अग्नी म्हणजे (अंतरात्म्याचा) जळजळीत क्लेश असा अर्थ अधिक योग्य वाटतो.

नक्कीच, मृतदेहांचा नाश करण्यासाठी आणि पृथ्वीला शुद्ध करण्यासाठी एक वास्तविक, शारीरिक अग्नीही असू शकते कारण लिहिले आहे:

“तरी रात्री चोर येतो तसा प्रभूचा दिवस येईल; त्या दिवशी आकाश मोठा नाद करत नाहीसे होईल, सृष्टितत्त्वे तप्त होऊन लयास जातील, आणि पृथ्वी व तिच्यावरील गोष्टी उघडकीस येतील.” (२ पेत्र ३:१०)

हे “नष्ट होणे” या वचनाशी तुलना करता येईल:

“नंतर मी ‘नवे आकाश व नवी पृथ्वी’ ही पाहिली; पहिले आकाश व पहिली पृथ्वी ही निघून गेली होती आणि समुद्रही राहिला नाही.” (प्रकटीकरण २१:१)

“परमेश्वराचा दिवस” हा प्रामुख्याने ख्रिस्ताच्या दुसऱ्या येण्याशी संबंधित मानला जातो; परंतु वर दिलेल्या वचनातील “नष्ट होणे” हे हजारवर्षीय राज्यानंतर घडते म्हणजे “नवे आकाश आणि नवी पृथ्वी” निर्माण होण्याच्या तयारीत.

या दोन वचने एकत्र विचारात घेतली जाऊ शकतात, जेव्हा आपण हे लक्षात घेतो:

“तरी प्रियजनहो, ही एक गोष्ट तुम्ही विसरू नका की, प्रभूला एक दिवस हजार वर्षासारखा आहे आणि ‘हजार वर्षे’ एका ‘दिवसासारखी’ आहेत.” (२ पेत्र ३:८)

म्हणून “परमेश्वराचा दिवस” हा येथे संपूर्ण हजारवर्षीय काळाला म्हणजेच उद्धाराच्या इतिहासातील सात “दिवसां पैकी शेवटच्या हजार वर्षांच्या “दिवसाला” सामावून घेतो, असेही म्हणता येईल. हे अर्थातच त्या प्रभूच्या दिवसाशी सुसंगत आहे जो प्रत्यक्ष सात दिवसांच्या आठवड्यातील शेवटचा दिवस आहे. कारण,

“कारण मनुष्याचा पुत्र शब्बाथाचा धनी आहे.” (मत्तय १२:८)

तसेच, ख्रिस्ताच्या दुसऱ्या येण्यावेळी होणारा न्याय हा हजारवर्षांच्या शेवटी होणाऱ्या न्यायाचा एक प्रकार (प्रतिरूप) असू शकतो, जसा की महाप्रलय, सदोम आणि गमोरा यांचा नाश, आणि यरुशलेमचे पतन हे दुसऱ्या येण्याचे प्रतिरूप होते. बायबल जणू हेच सूचित करते की प्रकटीकरण २०:९ हे वचन दोन्ही म्हणजेच ख्रिस्ताचे दुसरे आगमन आणि हजारवर्षांच्या शेवटी होणारा न्याय या दोन्ही गोष्टींशी संबंधित आहे.

सारांश

देव शेवटी आपल्या शत्रूंना जाळून दुसऱ्या मृत्यूने ठार मारतो ही कल्पना खालील सत्यांशी सुसंगत नाही:

- “तुझ्या मध्यातून निघालेली अग्नी” (यहेज्केल २८:१८) जो सैतानाला भस्म करेल, असे वचन सांगते.
- येशूच्या मृत्यूच्या परिस्थितींशी कारण तेथे स्वर्गातून कोणताही अग्नी उतरली नव्हती.
- “पेरल्याप्रमाणे उगवते” या तत्वाशी कारण मृत्यू हा एखाद्याच्या स्वतःच्या निवडीचा परिणाम आहे, देवाकडून बाहेरून लादलेली शिक्षा नाही.
- पाप स्वतःच स्वतःचा नाश करते या तत्वाशी. खरं तर देव हत्या करत नाही, तर तो स्वतःहून आत्मघाताचा पर्याय निवडण्यास परवानगी देतो.
- येशूच्या स्वभावाशी, जो शुभवर्तमानात प्रकट झाला आहे.
- येशूच्या या विधानाशी: “ज्याने मला पाहिले त्याने पित्यालाच पाहिले.” (योहान १४:९)
- शत्रूंवर प्रेम करा (मत्तय ५:४४) छळ करणाऱ्यांबरोबरही चांगले करा या उपदेशाशी.
- देव फक्त आपला जीवन देणारा (आपला आत्मा) मागे घेतो, ज्यामुळे मृत्यू येतो; तो सक्रियपणे मृत्यू घडवत नाही.
- त्या अनेक वाक्यरचनांशी जिथे “देवाने केले” असे म्हटले आहे, पण प्रत्यक्षात त्याने फक्त ते होऊ दिले किंवा परवानगी दिली, जसे ईयोबाच्या कथेत दिसते.

• बायबलमधील अनेक उदाहरणांशी, जिथे देवाचे स्वागत झाले नाही म्हणून त्याने स्वतःला मागे घेतले आणि संकट दुसऱ्या स्त्रोतातून आले.

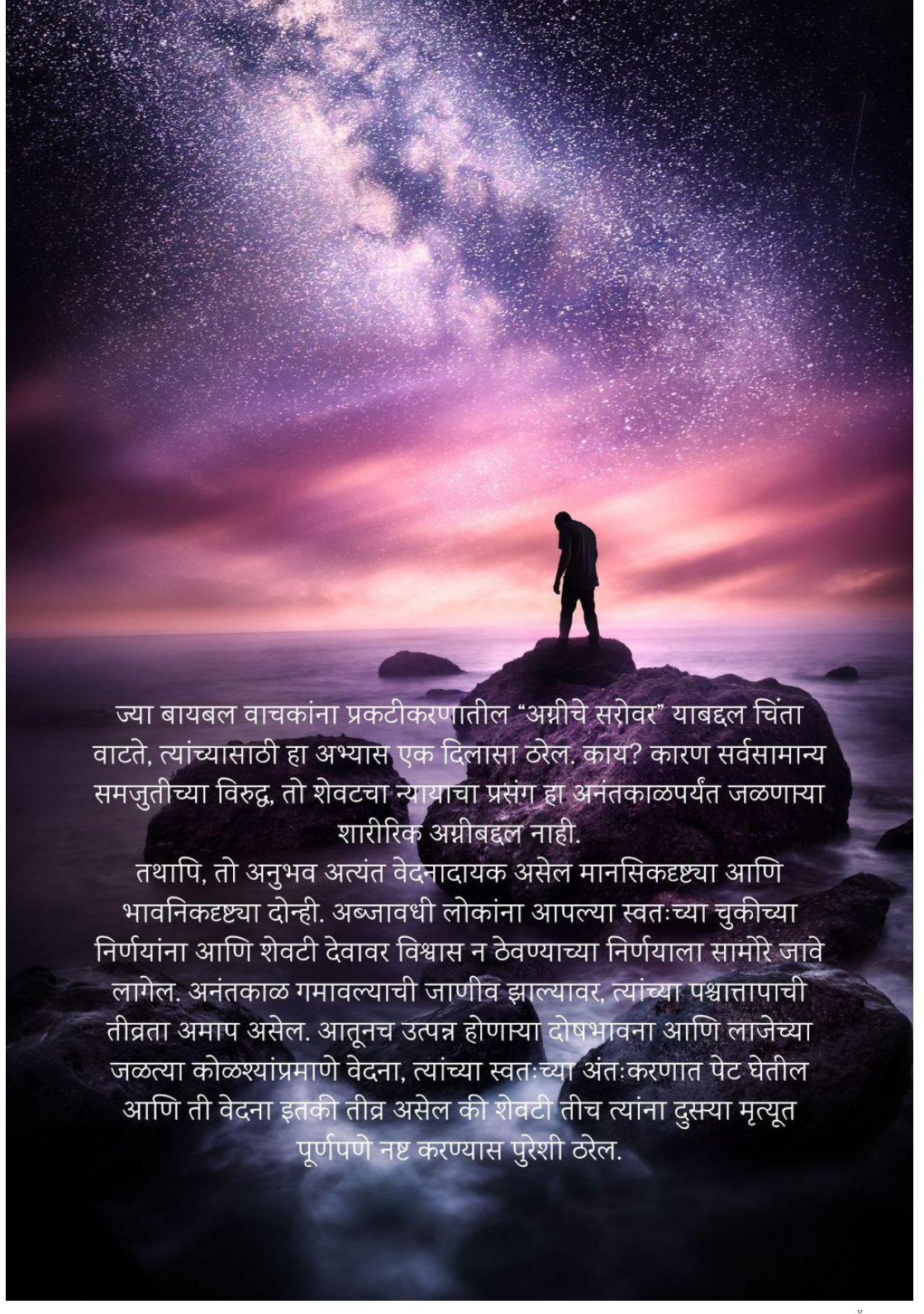
• देवाच्या रक्षक म्हणून असलेल्या भूमिकेशी.

• “तो कोणाचाही नाश व्हावा असे इच्छित नाही” (२ पेत्र ३:९) म्हणून देवाने स्वतः एखाद्याला ठार मारेल, हे त्याच्या स्वतःच्या इच्छेविरुद्ध ठरेल.

जे लोक बायबलला स्वतःच स्वतःचे अर्थ सांगू देतात, त्यांच्यासाठी दुसऱ्या मृत्यूचा अर्थ पूर्णपणे नवा उलगडतो. त्या मृत्यूचा स्रोत नेहमीप्रमाणे शिकविल्या गेलेल्या पद्धतीपेक्षा अधिक स्पष्टपणे समजता येतो. जे लोक जगातील परिभाषा वापरून दुसऱ्या मृत्यूचे अर्थ लावण्याचा प्रयत्न करतात, ते जरी हे मान्य करत असतील की देव प्रेम आहे, तरी त्यांच्या मनात एक दडपून ठेवलेली भीती असते की जर त्यांनी देवाच्या अपेक्षांप्रमाणे वागले नाही, तर शेवटी देव त्यांना ठार मारेल. परंतु हे बायबलच्या या वचनाशी विरोधात जाते:

“प्रीतीच्या ठायी भीती नसते; इतकेच नव्हे तर पूर्ण प्रीती भीती घालवून देते; भीतीमध्ये शासन आहे आणि भीती बाळगणारा प्रीतीमध्ये पूर्ण झालेला नाही.”
(१ योहान ४:१८)

मला आशा आहे की “अग्नीचे सरोवर” आणि “दुसऱ्या मृत्यू” या विषयावरील हा अभ्यास “त्या पलीकडे काय घडते” या संदर्भातील गूढ आणि गोंधळ दूर करण्यात मदत करेल. पुन्हा एकदा, मी वाचकांना माझ्या संकेतस्थळाला — <https://characterofgod.org> — भेट देण्यासाठी आमंत्रित करू इच्छितो, जिथे देवाच्या अद्भुत स्वभावाबद्दल आणि तो प्रेम आहे म्हणून आपल्याला त्याच्यापासून घाबरण्याची काहीच गरज नाही, याबद्दल अधिक सखोल माहिती दिली आहे.

ज्या बायबल वाचकांना प्रकटीकरणातील “अग्नीचे सरोवर” याबद्दल चिंता वाटते, त्यांच्यासाठी हा अभ्यास एक दिलासा ठरेल. काय? कारण सर्वसामान्य समजुतीच्या विरुद्ध, तो शेवटचा न्यायाचा प्रसंग हा अनंतकाळपर्यंत जळणाऱ्या शारीरिक अग्नीबद्दल नाही.

तथापि, तो अनुभव अत्यंत वेदनादायक असेल मानसिकदृष्ट्या आणि भावनिकदृष्ट्या दोन्ही. अब्जावधी लोकांना आपल्या स्वतःच्या चुकीच्या निर्णयांना आणि शेवटी देवावर विश्वास न ठेवण्याच्या निर्णयाला सामोरे जावे लागेल. अनंतकाळ गमावल्याची जाणीव झाल्यावर, त्यांच्या पश्चात्तापाची तीव्रता अमाप असेल. आतूनच उत्पन्न होणाऱ्या दोषभावना आणि लाजेच्या जळत्या कोळश्यांप्रमाणे वेदना, त्यांच्या स्वतःच्या अंतःकरणात पेट घेतील आणि ती वेदना इतकी तीव्र असेल की शेवटी तीच त्यांना दुसऱ्या मृत्यूत पूर्णपणे नष्ट करण्यास पुरेशी ठरेल.